

BOKSLUT 2019

Godkänd av samkommunstyrelsen 26.3.2020

Godkänd av samkommunstämmen 27.5.2020

Innehållsförteckning

1	Översikt av utvecklingen och väsentliga händelser	1
1.1	Ledningens översikt.....	1
1.2	Samkommunens förvaltning och förändringar i den	3
1.2.1	Medlemskommuner	3
1.2.2	Samkommunstämmen	3
1.2.3	Revisionsnämnden	3
1.2.4	Samkommunstyrelsen	4
1.2.5	Samkommunstyrelsens personalsektion	6
1.2.6	Samkommunens organisation.....	6
1.3	Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom samkommunens område	7
1.4	Studering och studeringår	9
1.5	Samkommunens personal	10
1.6	Miljöaspekter	10
1.7	Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens inriktning.....	11
1.8	Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen	12
2	Redogörelse för hur samkommunens interna tillsyn har ordnats.....	13
3	Räkenskapsperiodens resultatanalys och finansiering av verksamheten	14
3.1	Resultaträkning och nyckeltal	14
3.2	Finansiering av verksamheten	17
3.3	Finansieringsanalys och nyckeltal.....	20
4	Den finansiella ställningen och förändringar i den.....	22
5	Totala inkomster och utgifter.....	24
6	Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi.....	25
6.1	Dotterbolaget OptimaPlus Ab	25
6.2	Koncernbokslutet med nyckeltal	27
6.2.1	Koncernresultaträkning	27
6.2.2	Koncernens finansieringsanalys	28
6.2.3	Koncernbalansräkning	29
7	Åtgärder som gäller räkenskapsperiodens resultat	30
8	Redogörelse för driftsekonomins utfall och hur målen uppnåtts	31
8.1	Resultatområden och -ansvar	31

8.2	Utvärdering av utbildningsenheten Optimas ekonomi och verksamhet	32
8.3	Utvärdering av ekonomi och verksamhet för samkommunens förvaltning	33
8.4	Utvärdering av övergripande mål	34
8.5	Resultaträkningsdelens utfall	38
8.6	Investeringsdelens utfall	40
8.7	Finansieringsdelens utfall	41
8.8	Bindande poster	41
8.9	Sammandrag av utfallet	42
9	Bokslutskalkyler	43
9.1	Resultaträkning	43
9.2	Finansieringsanalys	44
9.3	Balansräkning	45
9.4	Koncernens resultaträkning	47
9.5	Koncernens finansieringsanalys	48
9.6	Koncernens balansräkning	49
10	Noter till bokslutet	51
10.1	Noter angående tillämpade bokslutsprinciper	51
10.2	Noter angående upprättandet av koncernbokslutet	51
10.3	Noter till resultaträkningen	52
10.3.1	Samkommunens verksamhetsintäkter	52
10.3.2	Verksamhetsintäkter per resultatområde	52
10.3.3	Fördelning av den statliga finansieringen	52
10.3.4	Specifikation av planavskrivningar	53
10.4	Noter till balansräkningen	54
10.4.1	Materiella och immateriella tillgångar	54
10.4.2	Placeringar bland bestående aktiva	54
10.4.3	Lång- och kortfristiga fordringar på dottersamfund	54
10.4.4	Specifikation av det egna kapitalet	55
10.4.5	Grundkapitalets fördelning mellan medlemskommunerna	55
10.4.6	Specifikation av avskrivningsdifferens och reserver	56
10.4.7	Lån som förfaller efter fem år	56
10.5	Noter angående personalen	56
10.5.1	Samkommunens personal	56
10.5.2	Löner och övriga personalkostnader	57
10.5.3	Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda	57
10.5.4	Arvoden till revisorer	57

10.6 Transaktioner till intressenter	58
10.7 Noter till koncernbokslut	59
10.7.1 Ägande i andra samfund	59
10.8 Hyresansvar	59
10.9. Resultatregleringar	59
11 Bokslutets underskrifter och bokslutsanteckningar	60

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1 Översikt av utvecklingen och väsentliga händelser

1.1 Ledningens översikt

I det följande belyser vi några större händelser i vår verksamhet under året som gick samt några väsentliga händelser som påverkat eller påverkar ekonomin och verksamheten.

Optima står för en stark gemenskap

Inte ekonomi. Inte strategi. Inte teknik. Teamarbete är och förblir den avgörande konkurrensfördelen i en organisation, skriver Patrick Lencioni i boken med originaltiteln The five dysfunctions of a team: a leadership fable. Personalens engagemang och utveckling spelar en avgörande roll när det gäller att skapa, utveckla och förbättra vår verksamhet. Optimas yrkesutbildning är välförankrad i omvärlden, med en stark och kunnig personal och vi fungerar i ett nära samarbete med näringsliv och andra samarbetspartners.

Finansieringssystemet

Utbildningsanordnarnas statliga finansiering för verksamhetsåret utgår från det anslag för yrkesutbildning som tilldelas undervisnings- och kulturministeriet i statsbudgeten.

Finansieringsdelarna för 2019 var basfinansiering 95% och prestationsfinansiering 5%.

Budgeten 2019 utgick från ett underskott på -286.000 euro trots att vår målsättning varit att nollresultat ska uppnås senast 2019. Budgeten utgick från en sammanlagd statsfinansiering på 14.364 miljoner euro.

Undervisnings- och kulturministeriet beviljade Optima 244.000 euro i strategifinansiering, inom området "Säkrande av kunnande som hänför sig till kärnprocesserna inom den yrkesinriktade utbildningen: utvecklande av kunnande (PUK) och tjänsteprocesserna för utbildningsavtal och läroavtal." Finansieringen får användas under perioden 1.1.2019-31.12.2020.

Undervisnings- och kulturministeriet beviljade också Optima finansiering på 160.000 euro från andra tilläggsbudgeten 2019. Medlen beviljades som behovsprövad basfinansiering för att anställa lärare och handledare samt för stödåtgärder för utbildning och handledning.

Bokslutet 2019 visar ett resultat för räkenskapsperioden på 283.000 euro och samkommunens investeringar uppgick totalt till 477.000 €

Planering av ombyggnad

I samkommunens investeringsbudget ingick ett anslag för planering av ombyggnad och renovering av H-delen i Optimas fastighet på Trädgårdsgatan 30 i Jakobstad.

Samkommunstyrelsen tillsatte i april en planeringskommitté som tillsammans med sakkunniga och planerare verkställt planeringsprojektet.

I nedre våningsplanet fanns tre kök (storkök, undervisningskök och restaurangkök), matsalar (studerandematsal, personalmatsal och restaurangsal) samt på övreplan utrymmen för undervisning gällande bageri-konditori. Som underlag för planeringen har varit att de tre köken

samt bageri / konditori integreras för att skapa synergier gällande flöden såväl råvaru- och lagerhantering samt produktion. Samkommunstyrelsen godkände i september 2019 att ta in anslag i investeringsbudgeten för 2020 för genomförandet av ombyggnadsprojektet.

OptimaPlus Ab

Optima samkommun har ett helägt dotterbolag OptimaPlus Ab inom samkommunkoncernen. Bolagets verksamhet har utvecklats positivt under verksamhetsåret. Konkurrensen är hård på marknaden men framtidsutsikterna är goda.

Samkommunens styrelse fr.o.m. 1.8.2019

Samkommunstyrelsen valde i maj 2019 samkommunstyrelse för återstoden av mandatperioden 2017-2021. Styrelsen valde Håkan Storbacka till ny ordförande medan Bjarne Kull fortsätter som vice ordförande.

Optima samkommun 60 år

Den 9 oktober 1959 bildade dåvarande kommunerna Esse, Gamlakarleby, Jakobstad, Larsmo, Nykarleby, Pedersöre och Purmo Yrkeskolan i Jakobstad, kommunalförbund. Via olika namnändringar heter vi idag Optima samkommun, och upprätthålls nu av kommunerna Jakobstad, Pedersöre, Larsmo, Nykarleby, Kronoby, Vörå och Karleby. Med anledning av att det gått 60 år sedan man i regionen tog ansvar för skapandet av en fungerande yrkesutbildning så firade vi tillsammans med personal, representanter för våra ägarkommuner, förtroendevalda och övriga inbjudna den 9 oktober.

Ett jämlikt samhälle

I nuvarande regeringsprogram ges en lägesbild där utbildning är det bästa skyddet mot utslagning och brist på visioner. Tillväxt baserad på utbildning, forskning och innovationer har gett Finland förutsättningar för att bygga välfärdssamhället och höja produktiviteten. Målet med ett jämlikt samhälle är att alla ska ha möjligheter att utbilda sig så långt vingarna bär. Utbildning i sig och att man utbildar sig värderas också högt. Bildningen hör till våra viktigaste värderingar och är en garant för människans frihet.

Utbildning och kunnande utgör grundstenarna i samhället, stärker sysselsättningen och en hållbar tillväxt samt erbjuder verktyg för att öka Finlands globala inflytande. Optima är aktiv i den ständiga utvecklingen!

Tack!

Samkommunens förvaltningsdirektör Tiina Sjölund avslutade sitt arbete inom samkommunen under hösten. Optima tackar Tiina för mångårigt arbete och önskar henne lycka till med nya uppdrag.

Ett stort tack till alla i personalen och till samtliga förtroendevalda inom Optima samkommun för det arbete ni utfört under 2019!

Jakobstad den 26 mars 2020.

Max Gripenberg, direktör

1.2 Samkommunens förvaltning och förändringar i den

1.2.1 Medlemskommuner

Samkommunens medlemskommuner under bokslutsåret var Jakobstad, Karleby, Kronoby, Larsmo, Nykarleby, Vörå och Pedersöre.

Förutom verksamhet inom detta s.k. Optima-område har Optima även utbildningar inom krävande särskilt stöd på flera andra orter runt om i Svenskfinland.

1.2.2 Samkommunstämmans

Samkommunstämmans är samkommunens högsta beslutande organ. Stämman har 10 representanter enligt följande fördelning: Jakobstad 3; Pedersöre 2; Nykarleby 1; Larsmo 1; Kronoby 1; Karleby 1; Vörå 1. Medlemskommunerna väljer sina representanter/sin representant särskilt till varje samkommunstämma. Samkommunstämma ska hållas minst två gånger om året: vårstämman senast inom juni månad och höststämma senast inom december månad. Samkommunstämmans uppgifter regleras i § 60 i Kommunallagen.

Under året hölls tre stämmor. Vid den första, som hölls den 28.5.2019, behandlades utvärderingsberättelse, bokslut, personalrapport, val av samkommunstyrelse för återstoden av mandatperiod 2017-2021 och investeringsbudgetens bindande poster. Vid höststämman den 25.9.2019 behandlades investeringsanslag för ombyggnad av H-delen och den 17.12.2019 förvaltningsstadgan samt budgeten för 2020 och ekonomiplanen för 2021-2022.

1.2.3 Revisionsnämnden

Revisionsnämnden och revisorn ansvarar i enlighet med kommunallagen och samkommunens förvaltningsstadga för den externa övervakningen.

Revisionsnämnden är vald för mandatperioden 2017—2021.

Ordinarie	Parti	Ersättare
Bengt Ekman	SFP	Agneta Ström-Hakala
Anna Kengo	SFP	Kari Harju
Hanna Edström	SFP	Hannele Zitting
Bengt Kronqvist	SDP	Mika Wikman
Roger Pettersson	KD	Marianne Rahja

Bengt Ekman fungerar som ordförande för nämnden, med Bengt Kronqvist som vice ordförande. Ekonomichef Lena Sandberg fungerar som revisionsnämndens sekreterare. Nämnden behandlade 39 ärenden vid 5 sammanträden.

Den lagstadgade externa revisionen sköts av BDO Auditor Ab, med Helge Vuoti, OFGR-revisor som ansvarig revisor.

1.2.4 Samkommunstyrelsen

Antalet styrelsemedlemmar är nio. Enligt grundavtalet har dessutom medlemskommun/-kommuner som inte tilldelats styrelseplats rätt att utse en representant, och en ersättare för denna, med närvaro- och yttranderätt vid samkommunstyrelsens möten. Representanten utses för samma mandatperiod som samkommunstyrelsen.

Styrelsen väljs för samma mandattid som samkommunstämman, om inte samkommunstämman fattat beslut om kortare mandattid.

Samkommunstyrelsen leder samkommunen och dess förvaltning i enlighet med bestämmelserna i kommunallagen och speciallagar eller bestämmelserna i grundavtalet eller samkommunens förvaltningsstadga.

Samkommunstyrelsen kan ha underställda sektioner.

Samkommunstyrelsens sammansättning:

Under mandatperioden 30.8.2017 - 31.7.2019 är styrelsens sammansättning följande:

Ordinarie	Parti	Kommun	Ersättare	Parti	Kommun
Stefan Storholm	SFP	Jakobstad	Susanne Hongell	SFP	Kronoby
Elin Nylund	SFP	Nykarleby	Ulf Sourander	SFP	Nykarleby
Håkan Storbacka	SFP	Pedersöre	Johanna Holmäng	SFP	Pedersöre
Kajsa Kouvo	SFP	Karleby	Kjell Engström	SFP	Vörå
Åsa Björkman	SFP	Larsmo	Anna Björkskog	SFP	Larsmo
Inger Englund	SDP	Nykarleby	Mikaela Björkman-Laihorinne	SDP	Pedersöre
Bjarne Kull	SDP	Jakobstad	Andreas Kronqvist	SDP	Larsmo
Sami Koskinen	C	Jakobstad	Veikko Kuusela	C	Jakobstad
Mikael Snellman	KD	Jakobstad	Diana Söderbacka	KD	Jakobstad

Kommunrepresentanter i styrelsen med närvaro- och yttranderätt:

Ordinarie	Parti	Kommun	Ersättare	Parti	Kommun
Susanne Hongell	SFP	Kronoby	Sören Dahlvik	SFP	Kronoby
Kjell Engström	SFP	Vörå	Stefan Ståhlberg	SFP	Vörå

Stefan Storholm fungerar som ordförande och Bjarne Kull som vice ordförande under mandatperioden.

Direktör Max Gripenberg föredrar ärenden för styrelsens behandling, och förvaltningsdirektör Tiina Sjölund fungerar som styrelsens sekreterare.

Under mandatperioden 1.8.2019-2021 är styrelsens sammansättning följande:

Ordinarie	Parti	Kommun	Ersättare	Parti	Kommun
Stefan Storholm	SFP	Jakobstad	Susanne Hongell	SFP	Kronoby
Elin Nylund	SFP	Nykarleby	Ulf Sourander/ Frej Strang 7.11.2019	SFP	Nykarleby
Håkan Storbacka	SFP	Pedersöre	Johanna Holmäng	SFP	Pedersöre
Kajsa Kouvo	SFP	Karleby	Kjell Engström	SFP	Vörå
Anna Björkskog	SFP	Larsmo	Marlene Sämskar	SFP	Larsmo
Inger Englund	SDP	Nykarleby	Mikaela Björkman- Laihorinne	SDP	Pedersöre
Bjarne Kull	SDP	Jakobstad	Andreas Kronqvist	SDP	Larsmo
Sami Koskinen	C	Jakobstad	Veikko Kuusela	C	Jakobstad
Mikael Snellman	KD	Jakobstad	Diana Söderbacka	KD	Jakobstad

Kommunrepresentanter i styrelsen med närvaro- och yttranderätt:

Ordinarie	Parti	Kommun	Ersättare	Parti	Kommun
Tapani Myllymäki	PRO	Kronoby	Sören Dahlvik	SFP	Kronoby
Kjell Engström	SFP	Vörå	Stefan Ståhlberg	SFP	Vörå

Håkan Storbacka fungerar som ordförande och Bjarne Kull som vice ordförande under mandatperioden.

Direktör Max Gripenberg föredrar ärenden för styrelsens behandling. Förvaltningsdirektör Tiina Sjölund fungerade som styrelsens protokollförare t.o.m. 30.9.2019. Rektor för utbildningstjänster Ann-May Pitkäkangas har därefter skött uppdraget som protokollförare.

Styrelsen höll 13 möten under år 2019, vid vilka behandlades sammanlagt 121 paragrafer.

1.2.5 Samkommunstyrelsens personalsektion

Samkommunstyrelsen har en personalsektion, med samma mandatperiod som styrelsen:

Ordinarie	Ersättare
Håkan Storbacka	Sami Koskinen
Åsa Björkman	Kajsa Kouvo
Inger Englund	Elin Nylund

Håkan Storbacka är sektionens ordförande och Åsa Björkman vice ordförande. Förvaltningsdirektör Tiina Sjölund fungerar som sektionens föredragande och protokollförare.

Under mandatperioden 1.8.2019-2021 är personalsektionens sammansättning följande:

Ordinarie	Ersättare
Stefan Storholm	Sami Koskinen
Anna Björkskog	Kajsa Kouvo
Inger Englund	Elin Nylund

Stefan Storholm är sektionens ordförande och Anna Björkskog vice ordförande.

Direktör Max Gripenberg fungerar som sektionens föredragande och rektor för utbildningstjänster Ann-May Pitkäkangas som protokollförare.

Personalsektionen höll tre möten under 2019.

1.2.6 Samkommunens organisation

Samkommunen har tre resultatområden med budgetansvar. Resultatområdena är underställda samkommunens direktör Max Gripenberg och är rapporteringsskyldiga inför samkommunstyrelsen.

- Resultatområde Samkommunens förvaltning leds av förvaltningsdirektör Tiina Sjölund t.o.m. 30 september 2019. Från 1 oktober 2019 av samkommunens direktör Max Gripenberg.
- Resultatområde Utbildningstjänster leds av rektor Ann-May Pitkäkangas
- Resultatområde Lärande leds av rektor Anna-Lena Forsman

Resultatområdena Utbildningstjänster och Lärande handhar samkommunens utbildningsverksamhet inom andra stadiets yrkesutbildning. Resultatområdet Samkommunens förvaltning handhar samkommunens administrativa uppgifter samt producerar stödtjänster för utbildningsverksamheten.

Samkommunens direktör tillsammans med förvaltningsdirektören, de bägge rektorerna samt en av personalen utsedd representant utgör samkommunens ledningsgrupp.

Samkommunens har ett dotterbolag, OptimaPlus Ab, under ledning av verkställande direktör Rune Nyman.

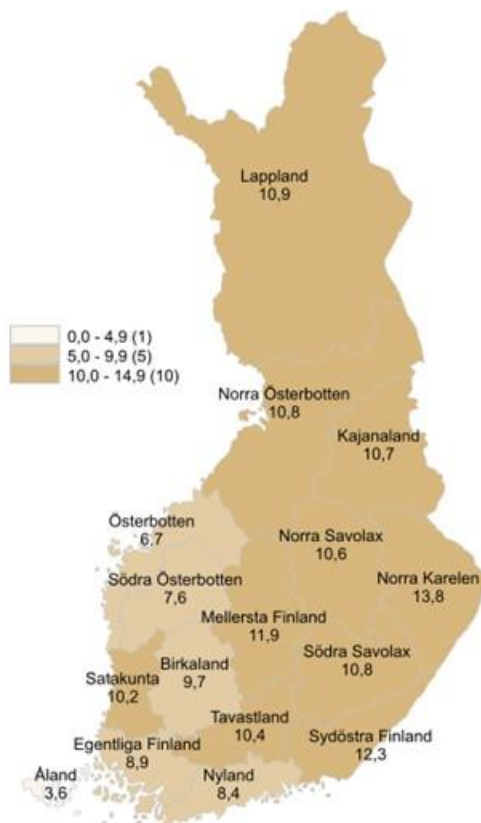
1.3 Den allmänna ekonomiska utvecklingen och utvecklingen inom samkommunens område

Enligt Österbottens handelskammare har det ekonomiska läget i företagen i Mellersta Österbotten och Österbotten avsevärt svalnat enligt konjunkturbarometern Business Panel som gjordes bland medlemsföretagen i början av november 2019. Alla mätare har sjunkit sedan den föregående mätningen i april. Det går fortfarande rätt bra för många företag men i och med att den allmänna ekonomiska situationen blivit dystrare så börjar stämningen återspeglas också i dessa företag.

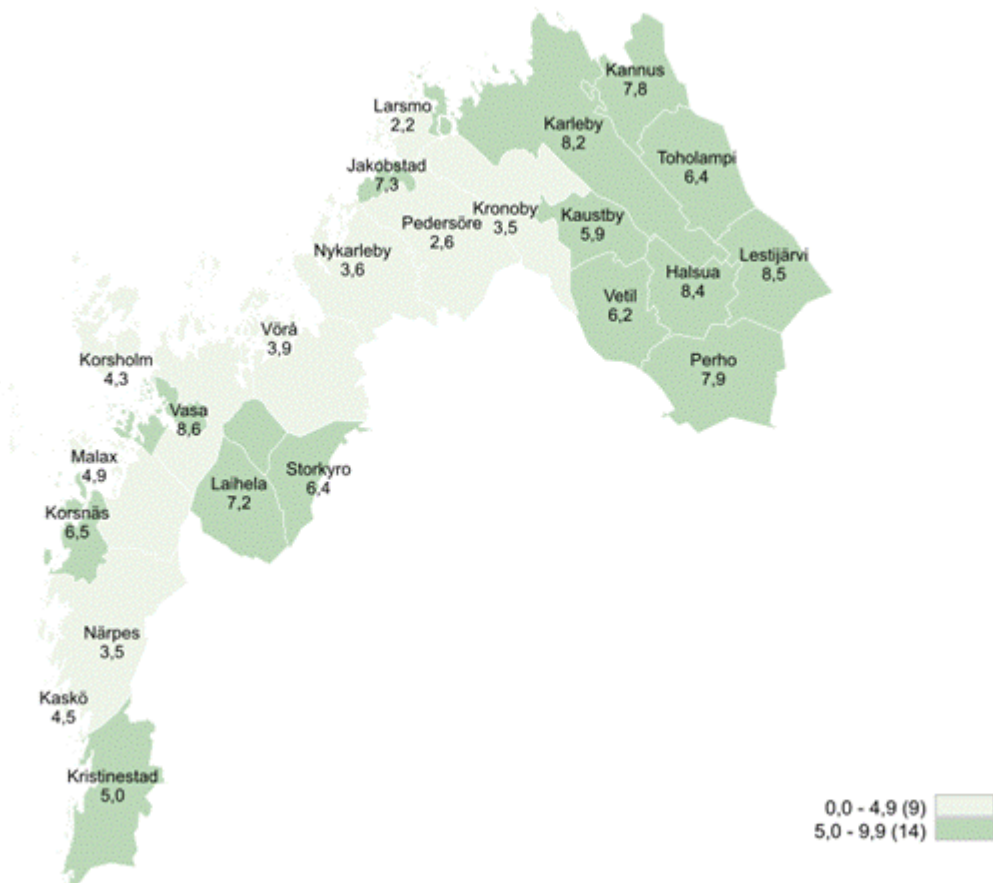
Det är flera företagare som anser att stämningen inom branschen är pessimistisk än de som anser stämningen vara optimistisk. Stämningen i företagen är sämre än vad omsättningen, rekryteringsläget eller ens orderstocken vittnar om. Orderstocken har precis som stämningen sjunkit avsevärt sedan senaste mätning men saldotalet är fortfarande positivt. Det märks en klar tudelning på företagsfältet: det finns fortfarande många företag där utsikterna är bra men för allt flera företag ser läget utmanande ut.

Förväntningarna gällande omsättningen under det här året har sjunkit. Ändå rapporterar fortfarande hälften av företagen att omsättningen för i år är större än föregående år. Trots en avsvalnande ekonomi så fortsätter rekryteringsproblemen i företagen. Det här tyder på att rekryteringsproblemen håller på att bli kroniska. I november 2019 rapporterade 51 % av alla företag (jfr 4/19: 50 %) att arbetskraftsbristen utgör ett hinder för tillväxten.

Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften enligt NTM-central

Andelen arbetslösa arbetssökande av arbetskraften enligt kommun

ANM Arbetsförmedlingsstatistik / Arbets- och näringsministeriet, Arbetsförmedlingsstatistik

För det s.k. Optima-området, bestående av Optimas medlemskommuner, ser januaristatistiken ut enligt följande:

Arbetslösa arbetssökande och lediga jobb enligt kommun i slutet av januari 2020

Källa: NMT-Centralen, Österbotten

Medlemskommun	Arbetskraft	Arbetslösa arbetssökande		Män	Kvinnor	Under 20 år	Under 25 år	Över 50 år	Långtids- arbetslösa	Invalid och lång- tidssjuka	Lediga jobb
		% av arbets- kraften	Sammanlagt								
Karleby	21 713	8,2	1 770	1 071	699	56	276	563	340	292	1 266
Kronoby	3 036	3,5	107	57	50	...	20	48	26	18	57
Larsmo	2 346	2,2	52	26	26	0	7	21	9	6	...
Pedersöre	5 227	2,6	134	74	60	7	18	55	35	24	191
Jakobstad	8 711	7,3	640	392	248	23	103	245	133	73	501
Nykarleby	3 514	3,6	126	67	59	5	15	47	34	5	115
Vörå	3 049	3,9	118	76	42	...	11	45	25	10	30
Sammanlagt	115 673	6,7	7 716	4 706	3 010	256	1 047	2 839	1 694	1 061	5 502

1.4 Studerande och studerandeår

Enligt nuvarande finansieringssystem för yrkesutbildningen får utbildningsanordnarna statsfinansiering utgående från antal studerandeår, antal avlagda examensdelar och examen, placering i vidarestudier och arbetsliv efter examen samt utgående från feedback från studerande. Tidigare baserade sig finansieringen på antal studerande. Ett studerandeår är 365 dagar-28 dagar (ferieperiod omfattande 4 veckor). Den studerande beaktas som grund för finansiering och genererar studerandeår endast till den del det är fråga om studiedagar som har överenskommit om i den personliga utvecklingsplanen för kunnande (PUK).

Samkommunen har i sitt anordnartillstånd ett minimiantal studerandeår = 1198, varav högst 126 för krävande särskilt stöd. Därutöver har 26 studerandeår beviljats för examensinriktad arbetskraftsutbildning år 2019. Tillsammans utgör de 1286 studerandeåren Optimas målinriktade antal studerandeår.

Förverkligat antal studerandeår 2019 = 1128,47.

Den nya lagstiftningen gör inte längre skillnad på unga och vuxna studerande, inte heller på utbildningsform. Studerande genomför nu sin utbildning via utbildningsavtal eller läroavtal, eller en kombination av dessa.

Under kalenderåret har följande hemorter varit representerade av de studerande:

Optima-området		
Jakobstad	501	26,1 %
Karleby	97	5,1 %
Kronoby	139	7,2 %
Larsmo	226	11,8 %
Nykarleby	247	12,9 %
Pedersöre	412	21,5 %
Vörå	66	3,4 %
	1688	88,0 %
<u>Övriga kommuner</u>	<u>231</u>	12,0 %
	1919	100,0 %

Under året har Optima haft studerande med sammanlagt 39 olika modersmål.

1.5 Samkommunens personal

Samkommunen hade vid årsskiftet en aktiv personalstyrka på 220 personer. Antalet årsverken uppgår till 201,3. Anställningarna är heltids- och deltidsanställningar i huvudsyssla, och av dessa finns såväl anställningar tillsvidare som visstidsanställningar. Personalens antal har minskat med 12 personer sedan föregående årsskifte.

Personalkostnader:

1000 €	2019	2018
Löner och arvoden	8 643	8 808
Personalersättningar	-119	-78
	8 524	8 730
Lönebikostnader		
* Pensionskostnader	1 677	1 837
* Övriga lönekostnader	251	299
Totalt	10 453	10 866

Löner, arvoden och lönebikostnader utgör 68,32 % av de totala verksamhetskostnader år 2019. Ytterligare information om personalen år 2019 ges i en separat personallrapport.

1.6 Miljöaspekter

Miljöpolicy

Samkommunen har en miljöpolicy, som berättar om våra avsikter och ställningstaganden i miljöfrågor inklusive åtagande om ständiga förbättringar, förebyggande av föroreningar och följande av lagar och andra krav.

Utgående från miljöpolicy och konstaterade miljöaspekter utarbetas miljömål med åtgärder som dokumenteras i PRO24 och utförs och följs upp.

Alla delar vid Optima, drivs och utvecklas med hänsyn till de förutsättningar som ett hållbart samhälle kräver. Detta innebär att all verksamhet ska genomsyras av långsiktighet när det gäller ekologi och ekonomi. Det gör vi för att nuvarande och kommande generationer ska leva i en hälsosam och god miljö.

Systematik och kontinuitet i det dagliga arbetet

- Vi fostrar våra studerande till miljötänkande, hållbar utveckling samt produktion med miljöhänsyn.
- Vi utbildar personal och studerande för bättre återanvändning och avfallshantering.
- Vi minskar användningen av farliga kemikalier och använder miljömärkta produkter då det är möjligt.
- Vi optimerar vår användning av energiresurser.
- Vi ställer miljökrav på våra entreprenörer och av externa leverantörer.

- Vi arbetar med att ständigt förbättra vår miljöprestanda genom uppföljning av våra aktuella och mätbara miljömål.
- Vi identifierar och bedömer risker, upprättar åtgärdsplaner och följer upp effekterna. Allt i programmet i PRO24.
- Vi dokumenterar utvecklingsidéer, avvikelser och andra observationer i PRO24 och vidtar nödvändiga korrigerande och förebyggande åtgärder för att kontinuerligt förbättra verksamheten.
- Vi uppfyller lagar och andra krav och vill vara ett föredöme i miljöarbetet.

Ansvar

Arbetsgivaren har huvudansvaret för miljöfrågor, men miljöarbetet skall ske i samverkan med medarbetarna. Alla är skyldiga att aktivt delta i det systematiska miljöarbetet genom att uppmärksamma risker och brister samt ta ansvar för att förebygga direkta och indirekta miljöskador.

Miljöaspekter

En miljöutredning har gjorts 2018. Utredningen identifierar miljöaspekter, dvs. saker som har en betydande miljöpåverkan i vår verksamhet.

- Miljöaspekt 1: Miljöfostran för studerande
- Miljöaspekt 2: Upphandlingar
- Miljöaspekt 3: Gödselhantering
- Miljöaspekt 4: Användningen av växtskydd, dvs. bekämpningsmedel
- Miljöaspekt 5: Uppvärmning av fastigheterna
- Miljöaspekt 6: Avfallshantering
- Miljöaspekt 7: Kemikalier

Under året har det inte förekommit miljöfrågor som har en väsentlig inverkan på samkommunens ekonomiska resultat eller ställning eller verksamhetsutveckling.

1.7 Andra icke-finansiella aspekter

Enligt kommunallagen (410/2015) ska vissa kommunala förtroendevalda och tjänstemän lämna en offentlig redogörelse för sina bindningar. Syftet är att främja öppenhet och transparens i beslutsfattande. Med bindningar avses kopplingar som kan påverka beslutsfattande. De som omfattas av lagens stadganden om bindningar har rapporterat dessa till revisionsnämnden. På samkommunens webbplats finns bindningarna publicerade.

1.8 Bedömning av de viktigaste riskerna och osäkerhetsfaktorerna samt andra faktorer som inverkar på verksamhetens inriktning

Risk definieras som osäkerheten huruvida en möjlig händelse kan påverka måluppfyllelse. Risk mäts i termer av konsekvens och sannolikhet. Med riskhantering förstås de organisatoriska aktiviteter och rutiner som är avsedda att hantera de risker och möjliga skador som organisationen kan vålla eller drabbas av.

Optima använder sedan 1.1.2018 det webbaserade programmet PRO24 för det strategiska målarbetet (resultatmål och prestationsmål), observationer, riskbedömningar samt kemikaliehantering

Uppbyggnaden inom PRO24 utgår enligt följande kategoriseringar:

- Riskhantering utgående från ISO 9001 görs genom att identifiera risker och förbättringsmöjligheter i varje processbeskrivning med hjälp av processernas mätare och mål.
- Riskhantering utgående från ISO 45001 och 14001:
 - Fysikaliska risker
 - Olycksfallsrisker
 - Fysisk belastning
 - Kemiska och biologiska riskfaktorer
 - Psykosociala belastningsfaktorer
 - Maskinrisker
 - Miljörisker
 - Arbetsmiljörisker

Inom riskhanteringen identifierar vi och bedömer risker utgående från varje viktig process för att förebygga/eliminera/minimera sådant som kan hindra oss från att nå våra mål. Genom bedömning av sannolikhet och konsekvens identifieras de största riskerna varefter de åtgärdas. Åtgärderna dokumenteras och följs upp via nya analyser.

Under 2019 identifierades en risk i samband med resultatet av den kontinuerliga uppföljningen och prognostiseringen av antal presterade studerandeår via utbildningsavtal och läroavtal. Risken, som identifierades, innebar att Optima inte kommer att uppnå det målinriktade antalet studerandeår i enlighet med prestations- och finansieringsbeslutet. Som åtgärd vidtogs intensifierad marknadsföring av utbildningar, som genomförs via läroavtal. En arbetsgrupp har också under 2019 arbetat fram strategier för att öka antalet studerandeår, som presteras via läroavtal.

Övriga åtgärder: intensifierad marknadsföring av Optimas utbildningar till grundläggande utbildningen, TE-tjänsters kunder, potentiella studerande inom förberedande utbildning, språkutbildning, grundläggande utbildning för vuxna, uppsökande verksamhet och verkstäder.

1.9 Uppskattning av den sannolika kommande utvecklingen

Arbetslösheten i regionen är låg och många företag och branscher upplever brist på arbetskraft. Det går bra för regionen och Österbotten, och detta återspeglar sig nu i att antalet förstahandsökande till Optima i mars 2019 är större än under de senaste åren. Arbetslösheten i regionen är låg och många företag och branscher upplever brist på arbetskraft. Det går bra för regionen och Österbotten, och detta återspeglar sig nu i att antalet förstahandsökande till Optima i mars 2019 är större än under de senaste åren. De ekonomiska utmaningarna gällande den statliga finansieringen av yrkesutbildningen sätter press på oss att hitta goda lösningar för att vi i verksamheten ska kunna bibehålla ett årligt ekonomiskt överskott.

2 Redogörelse för hur samkommunens interna tillsyn har ordnats

Den interna tillsynen har i uppgift att säkerställa att samkommunens verksamhet är ekonomisk och resultatrik, att de uppgifter som ligger till grund för besluten är tillräckliga och tillförlitliga och att man följer bestämmelserna i lag, myndighetsföreskrifter och de olika organens beslut samt att tillgångar och resurser tryggas. Den interna tillsynen skall förverkligas som en del av samkommunens lednings-, planerings- och styrningspraxis.

Samkommunstyrelsen ansvarar för ordnandet av den interna tillsynen, och skall i verksamhetsberättelsen redogöra för hur den interna tillsynen och den riskhantering som ingår i denna har ordnats i samkommunen, huruvida man observerat brister i kontrollen under den avslutade räkenskapsperioden och på vilket sätt man har för avsikt att utveckla den interna tillsynen under gällande ekonomiplaneringsperiod.

Redovisningsskyldiga är enligt kommunallagen ledamöterna i organen samt de ledande tjänsteinnehavarna inom organets uppgiftsområde. En redovisningsskyldig ledande tjänsteinnehavare har särskilt ansvar för utformandet av den interna tillsynens uppbyggnad och den interna tillsynens kontinuitet inom sitt uppgiftsområde.

Revisionens målsättning är att kontrollera att den interna tillsynen är ordnad på ett ändamålsenligt sätt. Samkommunstyrelsen ansvarar ytterst för ordnandet av den interna tillsynen. Alla de organ och tjänsteinnehavare som beviljats befogenhet att disponera över samkommunens tillgångar och som fungerar som myndigheter för genomförandet ansvarar för den interna tillsynen.

Den interna tillsynen har hittills inte systematiskt skett utgående från COSO (ett ramverk för att utvärdera ett företags interna kontroll över den finansiella rapporteringen) eller någon annan vedertagen referensram. Under det gångna året har inga särskilda delområden varit föremål för utvärdering, utan verksamheten har följts med via normala löpande kontroller och granskningar. Inom ekonomiförvaltningen har såväl samkommunens ledning som rektorerna och övriga verksamhetsansvariga tillgång till daglig uppföljning av det ekonomiska läget. Inom ramen för verksamhetssystemet granskas och förbättras olika verksamhetsrutiner och anvisningar kontinuerligt. Den interna kontrollen utvecklas under ekonomiplaneringsperioden utgående från samkommunens direktiv för den interna tillsynen. Ett system för riskidentifieringar via programmet PRO24 används, vilket innebär att samtliga ansvarspersoner gör riskbedömningar i programmet för sin egen verksamhet. Uppföljning av analyserna görs av ledningsgruppen.

Som förberedelse för den årligen återkommande externa revisionen för certifiering av verksamheten gjordes i början av året en intern auditering med hjälp av konsult Leif Mannfolk. Verksamheten omcertifierades den 10.6.2019 enligt ISO 9001:2015 av Bureau Veritas.

Det har under det gångna räkenskapsåret inte konstaterats föreliggande behov av eventuellt anordnande av intern revision på något delområde.

3 Räkenskapsperiodens resultatanalys och finansiering av verksamheten

3.1 Resultaträkning och nyckeltal

Resultaträkningens poster

RESULTATRÄKNING 1.1.-31.12.2019	Bokslut	Bokslut
1000 €	2019	2018
Verksamhetens intäkter	16 684	16 616
Finansiering av yrkesutbildning	14 271	14 364
Övriga intäkter	2 413	2 252
Förändring av produktlager	-32	171
Verksamhetens kostnader	-15 301	-16 157
Verksamhetsbidrag	1 351	630
Finansiella intäkter och kostnader		
Ränteintäkter	2	0
Övriga finansiella intäkter	2	2
Räntekostnader	-11	-14
Övriga finansiella kostnader	-2	-2
	-8	-13
Årsbidrag	1 342	617
Avskrivningar	-1 138	-1 163
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter		50
Räkenskapsperiodens resultat	204	-496
Ökning/minskn av avskrivn.diff.	79	79
Ökning/minskn.av inv.res.		
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	283	-417

RESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL	2019	2018
Förverkligat antal studerandeår	1128	1292
* genom utbildningsavtal	906	950
* genom läroavtal	222	342
Antal avlagda examina	562	470
* grundexamen	420	367
* yrkesexamen	61	85
* specialyrkesexamen	81	18
Antal studerande		
* grund- och handläggande utbildning		
* läroavtalsutbildning		
Verks.intäkter/verks.kostnader (%)	109,3 %	103,9 %
Årsbidrag/avskrivningar (%)	-117,9 %	-53,1 %
Avskrivningar/verks.intäkter (%)	6,8 %	7,0 %

Den statliga finansieringen för utbildningsverksamheten uppgår till 14,271 milj. euro vilket är 93.000 euro mindre än under det föregående året. Finansieringen uppgår till 85,5 % av de sammanlagda verksamhetsintäkterna, andelen är 0,9 procentenheter lägre än föregående år.

Personalkostnadernas andel av de totala verksamhetskostnaderna är 68,3 % jämfört med 67,3 % föregående år. Totalsumman för personalkostnaderna uppgår till 10,453 milj. euro.

Köptjänsterna har minskat med 309.000 euro och andelen av de totala verksamhetskostnaderna är 1,2 procentenheter lägre än föregående år. Den procentuella andelen är 13,3 %. Totalsumman för köptjänsterna uppgår till 2,031 milj. euro.

Köp av material och förnödenheter utgör 13,4 % av de totala verksamhetskostnaderna, beloppet är 90.000 euro lägre än under fjolåret. Totalsumman för anskaffningarna är 2,053 milj. euro.

Understöd och bidrag samt övriga verksamhetskostnader: Hyror, fastighetsskatter, understöd till läroavtalsstuderande m.fl. kostnader utgör 5,0 % av de totala verksamhetskostnaderna. Totalsumman för kostnaderna uppgår till 764.000 euro.

Verksamhetsbidraget, som visar resultatet från den egentliga verksamheten, är 1.351.000 euro, vilket är 721.000 euro mer än det föregående årets verksamhetsbidrag.

Årsbidraget, som är resultatet efter att ränteintäkter och –kostnader beaktats, uppgår till 1.342.000 euro.

Räkenskapsperiodens resultat är 204.000 euro. Resultatet belastas av de planerliga avskrivningarna på 1.138.000 euro.

Efter avskrivningsdifferenserna på 79.000 euro gör samkommunen ett överskott på 283.000 euro för räkenskapsperioden, vilket är 700.000 euro bättre än föregående år.

- **Sammandrag av resultatet**

Nedan jämförs bokslutsutfallet år 2019 med utfallet år 2018, utgående från resultaträkningen.

Intäktsutvecklingen 2018 – 2019, bokslutsjämförelse:

1 000 €	BS-18	BS-19	differens	diff. %
Finansiering av yrkesutbildning	14 364	14 271	-93	-0,6
Övriga försäljningsintäkter	1 123	1 251	129	11,5
Avgiftsintäkter	117	114	-2	-2,1
Understöd och bidrag	587	621	34	5,8
Övriga verksamhetsintäkter	425	426		0,1

Yrkesutbildningen och den statliga finansieringen av denna ändrades 1.1.2018 och har ett helt nytt upplägg. Då finansiering tidigare getts som enhetspris per studerande inom den grundläggande yrkesutbildningen och inom läroavtalsutbildning samt som statsunderstöd för yrkesinriktad tilläggsutbildning finansieras nu utbildningsanordnarna via basfinansiering (målinriktat antal studerandeår), prestationsfinansiering (avlagda examen och examensdelar) och strategifinansiering. Finansieringsmodellen beskrivs i kapitel 3.2. Den statliga finansieringen av yrkesutbildning år 2019 är 93.000 euro lägre än i bokslutet 2018. Den procentuella andelen av de totala intäkterna, 85,5 %, är 0,9 procentenheter lägre än 2018.

I posten "Övriga försäljningsintäkter", som har ökat med 129.000 euro, ingår som största post försäljning av studerandearbeten. Ökningen beror till stor del på inget egnahemshus såldes under 2018, medan ett egnahemshus såldes 2019.

Förändring av produktlagret 2018 – 2019, bokslutsjämförelse:

1000 €	BS-18	BS-19	differens	diff. %
Förändring i lager	171	-32	-203	634,8

Förändringen av produktlager, som är en post i resultaträkningen mellan intäkter och kostnader, hänförs sig till byggande och försäljning av egnahemshus.

Kostnadsutvecklingen 2018 – 2019, bokslutsjämförelse:

1 000 €	BS-18	BS-19	differens	diff. %
Löner och arvoden	-8 730	-8 524	206	-2,4
Pers.bikostnader	-2 135	-1 929	207	-9,7
Köp av tjänster	-2 340	-2 031	309	-13,2
Köp av material mm.	-2 143	-2 053	90	-4,2
Understöd och bidrag	-86	-67	19	-22,2
Övriga verksamhetskostnader	-721	-697	25	-3,4

Personalkostnaderna minskade med 413.000 euro. Lönebikostnaderna för 2019 blev 1,63 % lägre än föregående år. Antalet anställda och antalet årsverken 2019 är färre än föregående verksamhetsår.

Köptjänsterna minskade med 309.000 euro jämfört med det föregående året. Kostnaderna för inköp av material och förnödenheter minskade med 90.000 euro. Posten understöd och bidrag minskade med 19.000 euro och övriga verksamhetskostnader minskade med 25.000 euro.

Samkommunens verksamhetsbidrag uppgår till 1.351.000 euro vilket är 721.000 högre än år 2018.

Räntenivån hålls fortsättningsvis på en låg nivå, vilket syns i de finansiella posterna. Ränteintäkterna och de övriga finansiella intäkterna var en aning lägre än under 2018. Räntekostnaderna för långfristiga lån minskade liksom under tidigare år eftersom lånen amorterades och inga nya långfristiga lån lyftes.

Årsbidraget bör vara större än avskrivningarna för att den egna finansieringen skall räcka till, dvs. årsbidragets andel av avskrivningarna borde vara mer än 100 %. Förhållandet mellan årsbidraget och avskrivningarna år 2019 var 117,9 %.

De planerliga avskrivningarna för år 2019 är 25.000 euro lägre än år 2018.

Efter avskrivningsdifferens 79.000 euro uppvisar samkommunen ett överskott år 2019 på 283.000 euro, vilket ökar på det egna kapitalet i balansen. 2018 visade ett underskott på 417.000 euro.

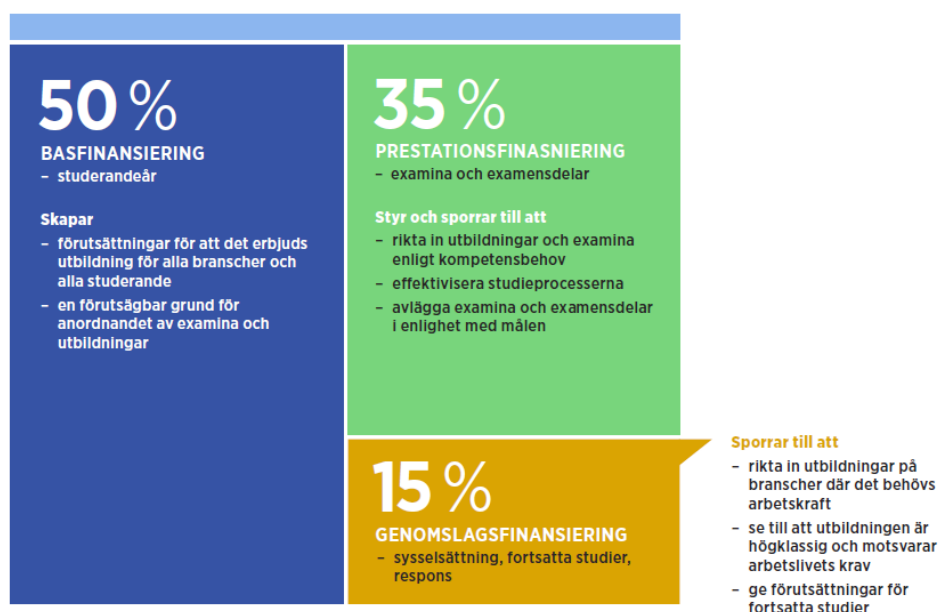
Resultatet i förhållande till budgeten analyseras i kapitel 8.5.

3.2 Finansiering av verksamheten

- Grunderna för finansiering av yrkesutbildning

FINANSIERINGSSYSTEMET FÖR YRKESUTBILDNINGEN

STRATEGI-FINANSIERING
(högst 4 % av totalfinansieringen)
KALKYLERAD FINANSIERING
(högst 96 % av totalfinansieringen)

Yrkesutbildningen har fr.o.m. 1.1.2018 ett nytt finansieringssystem, med en övergångsperiod fram till år 2022 då det fungerar enligt ovanstående bild. Finansieringen delas in i kalkylerad bas-, prestations- och genomslagsfinansiering samt i strategifinansiering. Under övergångsperioden kommer basfinansieringens andel gradvis att minska, medan andelarna för prestationsfinansieringen och genomslagsfinansieringen ökar. Summan pengar som de olika finansieringstyperna genererar är beroende av statsanslaget för yrkesutbildning i statsbudgeten samt hur många studerandeår och hur mycket prestationer som presteras totalt på nationell nivå.

De kalkylerade finansieringsandelarna utvecklas enligt följande:

	2018	2019	2020	2021	2022
basfinansiering	95 %	95 %	70 %	60 %	50 %
prestationsfinansiering	5 %	5 %	20 %	30 %	35 %
genomslagsfinansiering	0 %	0 %	10 %	10 %	15 %

- **Basfinansiering**

Basfinansieringen utgår från det fastslagna minimiantal studerandeår som anges i anordnar-tillståndet och garanterar en grundfinansiering för utbildningsanordnaren. I det senaste tillståndet, från 14.12.2018, är minimiantalet 1198 studerandeår, varav högst 126 får användas för utbildningar inom krävande särskilt stöd. Utöver dessa studerandeår kan utbildningsanordnarna för finansåret ansöka om tillägg till studerandeåren för olika ändamål (såväl ospecificerade som direkt riktade) samt om behovsprövad höjning av basfinansieringen. Minimiantalet studerandeår plus tilläggsåren utgör tillsammans det målinriktade antalet studerandeår. År 2018 uppgick det målinriktade antalet studerandeår för samkommunen till 1286.

En del av basfinansieringen delas ut via ansökan under finansåret. Detta sker genom s.k. tilläggsprestationsbeslut. Avsikten är att man under året ska kunna svara på akuta och oförutsedda behov av utbildningsinriktningar. Under finansåret kan efter ansökan även en höjning av basfinansieringen beviljas av särskilda skäl som hänför sig till utbildningsanordnarens verksamhet.

Basfinansieringen för år 2018 och 2019 har beräknats på basis av studerandeantal och de siffror som rapporterats till Statistikcentralen per den 20.1 och 20.9 år 2016 respektive 2017. Basfinansieringen för år 2020 kommer att baseras på uppgifter insamlade 2018 och då är inte längre en studerande = ett studerandeår. Ett studerandeår är enligt det nya systemet = 365-28 dagar (4 veckor lov som inkluderas i finansieringen + sport- och jullov).

- **Prestationsfinansiering**

Prestationsfinansieringen baseras på examina och examensdelar – finansieringen ska styra och uppmuntra till att effektivisera läroprocesserna och avläggande av examen och examensdelar enligt målsättningarna. Prestationerna poängsätts enligt typ av examen, tidigare examen och kostnadsgrupp. Studerande inom krävande särskilt stöd omfattas inte av prestationsfinansieringen.

- **Genomslagsfinansiering**

Av genomslagsfinansieringen utbetalas med start år 2020 en sjättedel på basis av studeranderesponsen och en sjättedel på den ännu inte i bruk tagna arbetslivsresponsen samt återstående två tredjedelar på basis av hur studerandena sysselsätts efter examen. Studerande inom krävande särskilt stöd omfattas inte av genomslagsfinansieringen.

- **Strategifinansiering**

Undervisnings- och kulturministeriet beviljade Optima 244.000 euro i strategifinansiering, inom området "Säkrande av kunnande som hänför sig till kärnprocesserna inom den yrkesinriktade utbildningen: utvecklande av kunnande (PUK) och tjänsteprocesserna för utbildningsavtal och läroavtal." Finansieringen får användas under perioden 1.1.2019-31.12.2020.

- **Tilläggsfinansiering**

Undervisnings- och kulturministeriet beviljade också Optima finansiering på 160.000 euro från andra tilläggsbudgeten 2019. Medlen beviljades som behovsprövad basfinansiering för att anställa lärare och handledare samt för stödåtgärder för utbildning och handledning.

- **Finansieringsbeslut**

Information gällande studerandeår, prestationer och sysselsättning samlas in av undervisnings- och kulturministeriet via den nationella databasen Koski och via Statistikcentralen. Den nationella studeranderesponsen (Respons på yrkesutbildningen) används för utvärdering av studerandes erfarenheter av utbildningen och dess effekter.

År 2019 utgjorde den statliga finansieringen 85,5 % av Optimas totala verksamhetsintäkter.

- **Övrig finansiering**

Medlemskommunerna finansierar inte samkommunens drifts- eller investeringskostnader. Den övriga finansieringen av verksamheten år 2019 (14,5 %) kommer från försäljningsintäkter (7,5 %), avgiftsintäkter (0,7 %), understöd och bidrag (till största del projektbidrag, 3,7 %) och övriga intäkter (2,6 %).

3.3 Finansieringsanalys och nyckeltal

FINANSIERINGSANALYS		
	2019	2018
1000 €		
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	1 342	617
Extraordinära poster		50
Korrektivposter		
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-477	-289
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva		
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	866	378
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i lånebeståndet	-551	-402
Ökning av långfristiga lån		
Minskning av långfristiga lån	-200	-251
Förändring av kortfristiga lån	-351	-151
Ökning av kortfristiga lån		
Förändringar i eget kapital		
Övriga förändringar av likviditeten	473	-349
Förändringar av förvaltade medel och kapital	6	-2
Förändringar av omsättningstillgångar	31	-174
Förändring av fordringar	-140	205
Förändring av räntefria skulder	575	-378
Kassaflödet för finansieringens del	-78	-750
Förändring av likvida medel	788	-372
Likvida medel 31.12	1 077	290
Likvida medel 1.1	290	662

FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL		
	2019	2018
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år (1000 €)	3474	-1023
Intern finansiering av investeringarna	282 %	213 %
Låneskötselbidrag	7,9	5,7
Likvida medel (1000 €)	1 077	290
Likviditet (kassadagar)	25	6

Finansieringsanalysen beskriver samkommunens totalekonomi. Penningströmmarna uppdelas i kassaflödet av den egentliga verksamheten och kassaflödet av finansiella händelser. Summan av dessa visar det totala kassaflödet. Ett positivt kassaflöde ökar samkommunens egna tillgångar.

Samkommunens **totala kassaflöde**, dvs. förändringen av kassamedel, år 2019 var 788.000 euro.

Investeringarnas interna finansieringsgrad, 282 %, visar att vi klarade av att finansiera investeringarna med årsbidraget.

Låneskötselbidraget uppgick till 7,9. Låneskötselbidraget visar om den interna finansieringen räcker till för räntor och amorteringar på främmande kapital. De internt tillförda medlen räcker till för skötseln av lånen om nyckeltalets värde är 1 eller större. Förmågan att sköta lånen är god när nyckeltalets värde överstiger 2, tillfredsställande när nyckeltalet är 1—2 och svag när nyckeltalets värde understiger 1.

Inga långfristiga lån har upptagits under 2019.

Likviditeten uttrycks i kassadagar. Nyckeltalet anger hur många dagars kassautbetalningar som kan täckas med samkommunens likvida medel. Till likvida medel räknas finansiella värdepapper samt kassa- och banktillgodohavanden.

De likvida medlen vid årets slut var 788.000 euro högre än året innan. Antalet likviditetsdagar vid årets slut var 25. Kommuncertifikatprogrammet (likviditetslån = kortfristigt lån) utnyttjades kontinuerligt vid olika tillfällen under årets gång.

Med hjälp av nyckeltalet **Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde under 5 år** för bokslutsåret och de fyra föregående åren kan man följa upp självfinansieringen av investeringar under en längre tid. Självfinansieringskravet uppfylls om det sammanräknade kassaflödet från de olika åren är positivt i bokslutet för det senast avslutade räkenskapsåret. Verksamhetens och investeringarnas sammanräknade kassaflöde från de olika åren bör inte konstant ligga på minus.

4 Den finansiella ställningen och förändringar i den

AKTIVA	2019	2018	PASSIVA	2019	2018
1 000 €					
A BESTÅENDE AKTIVA	17 917	18 579	A EGET KAPITAL	14 006	13 723
I Immateriella tillgångar	148	119	I Grundkapital	7 983	7 983
1 Immateriella rättigheter	148	119	V Överskott från tid.år	5 740	6 157
II Materiella tillgångar	17 680	18 373	VI Räkenskapsperiodens överskott/underskott	283	-417
2 Byggnader	15 982	16 692	B AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	1 405	1 484
3 Fasta konstruktioner och anlägggr	367	332	1 Avskrivningsdifferens	1 405	1 484
4 Maskiner och inventarier	1 147	1 333			
5 Övriga materiella tillgångar					
6 Pågående nyanläggningar	184	15			
III Placeringar	90	88	D FÖRVALTAT KAPITAL	597	509
1 Aktier och andelar	90	88	2 Donationsfondernas kap.	597	509
B FÖRVALTADE MEDEL	543	461	E FRÄMMANDE KAPITAL	4 546	4 522
2 Donationsfondernas särsk. täckn	543	461	I Långfristigt	600	800
C RÖRLIGA AKTIVA	2 094	1 198	2 Lån från fin.institut och försäkringsanstalter		
I Omsättningstillgångar	328	359	3 Lån från off.samf.	600	800
1 Material och förnödenheter	92	91			
2 Varor under tillverkning	236	268	II Kortfristigt	3 946	3 722
II Fordringar	689	549	2 Lån från fin.institut och försäkringsanstalter	1 300	1 651
Fordringar, kortfristiga	689	549	3 Lån från off.samfund	200	200
1 Kundfordringar	450	375	5 Erhållna förskott	481	84
3 Övriga fordringar	195	119	6 Skulder till leverantörer	1 082	741
4 Resultatregleringar	44	55	7 Övriga kortf.skulder	24	188
III Finansiella värdepapper			8 Resultatregleringar	859	858
IV Kassa och bank	1 077	290			
	20 554	20 238		20 554	20 238

Samkommunens långfristiga lån 31.12.2019 består av lån 600.000 euro, upptagna för att finansiera samkommunens investeringar. De kortfristiga lånen 1,5 milj. euro innefattar likviditetsslån 1,3 milj. euro via Nordea, samt 200.000 euro från Keva för investeringar.

BALANSENS NYCKELTAL	2019	2018
Soliditet (%) = (eget kapital + frivilliga reserveringar + avskrivningsdifferens) / (total kapital - erhållna förskott)	77 %	75 %
Grundkapital (1000 €)	7 983	7 983
Grundkapitalandel (%) = grundkapital / (totalt kapital - erhållna förskott)	40 %	40 %
Akkumulerat överskott (1000 €)	6 024	5 740
Relativ skuldsättningsgrad (%) = (främmande kapital - erhållna förskott) / verksamhetens inkomster	24,4 %	26,7 %
Skulder och ansvar i procent av driftsinkomsterna (%) = (främmande kapital - erhållna förskott) + hyresansvar / driftsinkomster	31,4 %	28,90 %
Lånestock (1000 €)	2 100	2 651
Egna lån för finansieringen av investeringar (1000 €)	600	800
Likviditetslån (1000 €)	1 300	1 600
Övriga kortfristiga lån (1000 €)	200	251
Lån som höjer grundkapital (kommunernas, 1000 €)	0	0

Med balansräkningens nyckeltal beskrivs finansieringsstrukturen i samkommunen, dvs. kapitalets fördelning mellan främmande kapital och eget kapital.

Soliditeten mäter samkommunens förmåga att bära underskott och dess kapacitet att klara av sina åtaganden på lång sikt.

Samkommunens soliditetsgrad är 77 %, vilket är två procentenheter bättre än året innan.

En genomsnittlig soliditetsgrad på 70 procent kan anses vara ett eftersträvansvärt mål inom den kommunala ekonomin. En soliditetsgrad på 50 procent eller mindre innebär att kommunen har en betydande skuldbörda. I de samkommuner där det finns mycket medel att förmedla kan soliditeten vara betydligt lägre.

Den relativa skuldsättningsgraden, 24,4 %, visar hur stor del av driftsinkomsterna som skulle behövas för att betala tillbaka det främmande kapitalet. Andelen har förbättrats med 2,3 procentenheter jämfört med föregående år. Ju lägre värde nyckeltalet har, desto bättre möjligheter har samkommunen att klara av återbetalningen av skulder genom intern finansiering.

Grundkapitalets andel av balansens slutsumma var 40 % vid årets slut, och det **akkumulerade överskottet** ligger på 6,024 milj. euro efter att överskottet i resultaträkningen år 2019 har förts till balansen. Det ackumulerade överskottet ökar jämfört med det föregående året.

Akkumulerat överskott (underskott) utvisar i vilken mån samkommunen har ackumulerat överskott som kan användas under kommande år eller ackumulerat underskott som måste täckas under de kommande åren.

Med **lånestock** avses främmande kapital som samkommunen betalar ränta på. Samkommunens lånestock uppgår till 2.100 milj. euro, bestående av långfristiga lån från finansieringsinstitut (0,6 milj.), kortfristiga lån från finansieringsinstitut (1,3 milj.) och kortfristiga lån från offentliga samfund (0,2 milj. euro).

Några större händelser som påverkat balansen:

Aktiva:

- Kassasituationen 31.12.2019 var 788.000 € mer än föregående år.

Passiva:

- De kortfristiga lånen från finansieringsinstitut har avkortats med 300.000 € utöver de planenliga amorteringarna 251.000 €
- Erhållna förskott har ökat, då Optima erhållit både strategifinansiering och tilläggsfinansiering

5 Totala inkomster och utgifter

INKOMSTER		2019	2018	UTGIFTER		2019	2018
1 000 €				1 000 €			
Verksamhet				Verksamhet			
Verksamhetsintäkter		16 683	16 616	Verksamhetskostnader		15 301	16 157
Ränteintäkter		2	1	Räntekostnader		10	14
Övriga finansiella intäkter		2	2	Övriga finansiella kostnader		1	2
Investeringar				Investeringar			
				Investeringsutgifter		477	289
Finansieringsverksamhet				Finansieringsverksamhet			
Ökning av eget kapital		0	0	Minskning av långfristiga lån		200	251
				Minskning av kortfristiga lån		351	151
Totala inkomster		16 687	16 619	Totala utgifter		16 340	16 864

6 Kommunkoncernens verksamhet och ekonomi

6.1 Dotterbolaget OptimaPlus Ab

Koncernbokslutet har sammanställts av ett dotterbolag, OptimaPlus Ab. Bolaget ägs till 100 % av samkommunen.

Dotterbolaget styrs av koncerndirektiv samt av koncernledningen och de anvisningar denna ger. Koncerndirektivet godkändes av samkommunstämmen den 18.12.2018.

Samkommunstyrelsen har i bolagets styrelse representerats av Stefan Storholm under hela året och Åsa Björkman fram till att hennes mandattid utgick under sommaren 2019. Hon ersattes då av Kajsa Kouvo, som fortsätter som ordinarie ledamot. Övriga styrelsemedlemmar har varit samkommunens förvaltningsdirektör Tiina Sjölund (styrelseordförande) t.o.m. den 30.9.2019 då hon ersattes av rektorn för utbildningstjänster Ann-May Pitkääkangas (ny styrelseordförande). På Ann-Mays ordinarie ledamotsplats invaldes rektorn för lärande, Anna-Lena Forsman. Styrelsen utökades under hösten med ytterligare en representant för arbetslivsorganisationerna. På denna plats sitter Concordias Fredrik Sandelin, ordinarie ledamot.

Bolagets verksamhetsområde är att ordna och tillhandahålla arbetskraftspolitiska utbildningstjänster, trafik- och logistikrelaterade utbildningar samt övriga utbildnings- och konsulttjänster. Bolaget kan tillhandahålla andra arbetslivstjänster. Bolaget kan även äga, besitta och hyra ut fastigheter och lägenheter.

Målsättningar för bolagets verksamhet 2018—2020 fastslogs genom samkommunens budget och ekonomiplan för 2018—2020:

OptimaPlus Ab skall:

- stärka sin position på en fritt konkurrerande utbildnings- och tjänstemarknad genom utbildnings- och serviceverksamhet som inte kan bedrivas av moderbolaget, bredda produktsortimentet och öka marknadsandelarna.
- bli ett samkommunalt verktyg vid utbildningsexport och i arbetslivsserviceprojekt
- erbjuda samhället och arbetslivet ett bredare och mera kvalitativt sortiment av kortare, så kallade specialkompetensutbildningar
- svara mot NTM-centralens och TE-tjänsters skräddarsydda utbildningsbehov inom arbetskraftsutbildningen, i första hand i Österbotten men i förlängningen också på andra orter
- fungera flexibla och mera kostnadseffektivt i samarbetet med Optima samkommun i marknadsföring och försäljning av moderbolagets mångsidiga och kvalitativa resurser
- fungera som "arbetslivskännare" och samkommunsresurs i "trendspaning" och prognostisering genom aktiv interaktion och kommunikation med arbetslivet och de externa prognostiseringsinstrument som är tillgängliga.

Utfall:

- OptimaPlus har under 2019 knutit nya affärskontakter vilket resulterat i en märkbar ökning i antal genomförda kurser och antal deltagare i våra utbildningar. Jämfört med 2018 har vi en ökning i antal genomförda kurser på 23% och i antal deltagare en ökning på hela 30%.

- Utbildningsexporten till Åland har fungerat bra och diskussioner om ytterligare samarbete i form av gemensamma utbildningslösningar förs.
- Samarbetet med NTM-centralen och TE-tjänster har varit gott och resulterat i specifika lösningar för nejdens arbetsliv. De låga arbetslöshetsciffrorna gör rekryteringen av deltagare till rekryteringsutbildningarna svår, varför också diskussioner om möjligheten till precisions- och cirkulationsutbildning förs med NTM-centralen.
- Flexibiliteten i samarbetet med moderbolaget förbättras ständigt och vissa gemensamma lösningar har hittats när det gäller att skapa gemensamma utbildningsstigar mellan OptimaPlus och Optima, där en stor del av den utbildning som ges i bolaget kan fungera som förberedande utbildning för studerande mot en nationell examen på Optima.
- Utbildarresurser för bolaget som köpts från samkommunen i form av köptjänst har varit en god tilläggsresurs för bolaget. Under hösten har diskussioner förts hur denna funktion kommer att fungera under 2020, då lärarna övergår till årsarbetstid. Planeringen har fortgått under hela hösten och funktionaliteten kommer att mätas under kommande år. Vissa utmaningar finns i samband med arrangemanget.
- Under året har 3 747 personer genomgått någon typ av certifikatutbildning, kompetensfortbildning eller kortare kurs vid sammanlagt 193 ordnade tillfällen.
- 27 personer har dessutom under 1694 elevarbetsdagar vid OptimaPlus Ab genomgått två anpassade, icke examensinriktade arbetskraftsutbildningar inom kategorin *"industriellt arbete"*.

Inget separat mål för ekonomin fastställdes av samkommunstämmen. Bolagets goda resultat för räkenskapsåret 2019 möjliggör en fortsatt utveckling av verksamheten och anskaffning av behövliga resurser. Bolaget har inte gjort investeringar under bokslutsåret.

OptimaPlus har under år 2019 haft fyra anställda: en VD (deltidsanställd fr.o.m. 1.8.2019) och två heltidsanställda kurskoordinatorer inom kursverksamheten samt en egen utbildare inom kursverksamheten sedan 1.1.2019. Utbildar- och stödtjänster har därutöver köpts från moderbolaget och från externt håll.

Bolaget förväntas ha en positiv utveckling gällande såväl verksamheten som ekonomin. Utvecklings- och förbättringsarbete medför alltid kostnader, men är nödvändigt för att trygga bolagets framtida existens och berättigande och för att framgångsrikt kunna erbjuda individer, organisationer och arbetslivet kvalitativ utbildning och arbetslivstjänster.

Bolaget följer och är en del av samkommunens verksamhetssystem. Bolaget arbetar därmed enligt samma målstyrnings- och riskhanteringsprinciper i PRO24 som moderbolaget.

Inga brister har upptäckts i den interna kontrollen under den gångna räkenskapsperioden.

6.2 Koncernbokslutet med nyckeltal

6.2.1 Koncernresultaträkning

KOMMUNKONCERNENS RESULTATRÄKNING	2019	2018
1.1.-31.12.2019		
1000 euro		
Verksamhetens intäkter	17 057	16 847
Förändring av produktlager	-32	171
Verksamhetens kostnader	-15 588	-16 312
Verksamhetsbidrag	1 436	706
Finansiella intäkter och kostnader	-8	-12
Ränteintäkter	2	1
Övriga finansiella intäkter	2	2
Räntekostnader	-11	-14
Övriga finansiella kostnader	-2	-2
Årsbidrag	1 428	694
Avskrivningar och nedskrivningar	-1 138	-1 163
Avskrivningar enligt plan	-1 138	-1 163
Extraordinära poster	0	0
Extraordinära intäkter/kostnader	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	290	-470
Bokslutsdispositioner	79	79
Inkomstskatter	-23	-13
Räkenskapsperiodens överskott (underskott)	346	-403

KONCERNRESULTATRÄKNINGENS NYCKELTAL:

Verksamhetsintäkter / verksamhetskostnader (%)	109,4 %	103,3 %
Årsbidrag / avskrivningar (%)	125,4 %	59,6 %

6.2.2 Koncernens finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS FÖR SAMKOMMUNKONCERNEN		
	2019	2018
1000 €		
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	1 428	694
Internt tillförda medel	-23	-13
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-477	-289
Finansieringsandelar		
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva		
Extraordinära poster		
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	928	392
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i lånebeståndet	-551	-402
Minskning av långfristiga lån	-200	-251
Ökning av långfristiga lån		
Förändring av kortfristiga lån	-351	-151
Ökning av kortfristiga lån		
Förändringar i eget kapital	-10	
Övriga förändringar av likviditeten	418	-267
Förändringar av förv.medel o. kapital	6	-2
Förändringar av oms.tillgångar	31	-174
Förändring av fordringar	-287	429
Förändring av räntefria skulder	668	-521
Kassaflödet för finansieringens del	-143	-669
Förändring av likvida medel	785	-277
Likvida medel 31.12	1 197	412
Likvida medel 1.1	412	690
FINANSIERINGSANALYSENS NYCKELTAL		
Intern finansiering av investeringar (%)	-300 %	-240 %
Låneskötselförbrukning	2,6	2,0
Likviditet (kassadagar)	28	9

6.2.3 Koncernbalansräkning

KOMMUNKONCERNENS BALANS					
1 000 €	2019	2018		2019	2018
AKTIVA			PASSIVA		
A BESTÄENDE AKTIVA	17 867	18 529	A EGET KAPITAL	15 540	15 284
I Immateriella tillgångar	148	119	I Grundkapital	7 983	7 983
1 Immateriella rättigheter	148	119	V Överskott från tidigare år	7 211	7 704
II Materiella tillgångar	17 680	18 373	VI Räkenskapsperiodens	346	-403
2 Byggnader	15 982	16 692	över/underskott		
3 Fasta konstruktioner	367	332	Minoritetsandelar		
4 Maskiner och inventarier	1 147	1 333			
5 Övriga materiella tillgångar			B AVSKRIVNINGSDIFFERENS		
6 Pågående nyanläggningar	184	15	OCH RESERVER		
III Placeringar	40	38	1 Avskrivningsdifferens		
1 Aktier och andelar	40	38	2 Reserver		
			D FÖRVALTAT KAPITAL	597	509
B FÖRVALTADE MEDEL	543	461	2 Donationsfondernas kapital	597	509
2 Donationsfonder	543	461			
			E FRÄMMANDE KAPITAL	4 609	4 580
C RÖRLIGA AKTIVA	2 335	1 383	I Långfristigt	600	800
I Omsättningstillgångar	328	359	2 Lån från fin.institut o förs.		
1 Material och förnödenheter	92	91	3 Lån från offentliga samf.	600	800
2 Varor under tillverkning	236	268			
II Fordringar	810	611	II Kortfristigt	4 009	3 780
Fordringar, kortfristiga	810	611	2 Lån från fin.institut o förs.	1 300	1 651
1 Kundfordringar	570	399	3 Lån från offentliga samfund	200	200
3 Övriga fordringar	195	119	5 Erhållna förskott	481	84
4 Resultatregleringar	44	93	6 Skulder till leverantörer	1 093	770
II Finansiella värdepapper			7 Övriga kortfristiga skulder	42	190
IV Kassa och bank	1 197	412	8 Resultatregleringar	893	885
	20 745	20 373		20 745	20 373

KONCERNBALANSRÄKNINGENS NYCKELTAL	2019	2018
Soliditet, %	76,7 %	75,3 %
Relativ skuldsättningsgrad, %	24,2 %	21,6 %
Koncernens lånestock 31.12. (1000 €)	2 100	2 651

7 Åtgärder som gäller räkenskapsperiodens resultat

Samkommunstyrelsens förslag till åtgärder som gäller räkenskapsperiodens resultat samt bokslutsdispositioner:

Räkenskapsperiodens resultat är 203.873,52 euro.

Efter minskning av avskrivningsdifferenserna, bildas räkenskapsperiodens överskott enligt följande:

Räkenskapsperiodens resultat	203.873,52
Minskning av avskrivningsdifferenserna	79.434,64
Räkenskapsperiodens överskott	283.308,16

Överskottet överförs till balanskontot "överskott från tidigare år".

Budgetutfallet

8 Redogörelse för driftsekonomin utfall och hur målen uppnåtts

8.1 Resultatområden och -ansvar

Direktör Max Gripenberg är utgående från kommunallagen och samkommunens förvaltningsstadga redovisningsskyldig för samkommunstyrelsen för samkommunens verksamhet och ekonomi.

Verksamheten är indelad i tre resultatområden:

- Samkommunens förvaltning (ansvarig: förvaltningsdirektör Tiina Sjölund t.o.m. 30.9.2019. Från 1.10.2019 direktör Max Gripenberg)
- Utbildningstjänster (ansvarig: rektor Ann-May Pitkäkangas)
- Lärande (ansvarig: rektor Anna-Lena Forsman)

Vid utvärderingen av budgetens utfall analyseras hur

- a) målsättningarna för verksamheten har uppfyllts
- b) hur de ekonomiska målsättningarna har uppfyllts

De ekonomiska målsättningarna, med andra ord budgetens utfall, visar verksamhetens alla kostnader och intäkter.

Verksamhetsbidraget är bindande mot stämman och visar resultatet av den egentliga verksamheten.

8.2 Utvärdering av utbildningsenheten Optimas ekonomi och verksamhet

Resultatområdena Utbildningstjänster och Lärande sammanfattas som utbildningsenheten Optima.

Resultatområdet Utbildningstjänster, innefattar funktionerna

- marknadsföring, information och kommunikation
- antagning och studier
- strategier och planering
- studerandeservice

Resultatområdet Lärande, innefattar alla utbildningar, fördelade på olika team.

UTBILDNINGSENHETEN OPTIMA	Bokslut	Budget	Bokslut	Avvik.
Budgetens utfall 2019	2018	2019	2019	
1000 €				
Verksamhetens intäkter	15 893	15 831	15 851	20
Försäljningsintäkter enligt enh.pris				
Finansiering av yrkesutbildning	14 364	14 364	14 271	-93
Övriga intäkter	1 529	1 468	1 580	113
Förändring av produktlager	171	-45	-32	13
Verksamhetens kostnader	-12 081	-11 727	-11 456	271
Verksamhetsbidrag	3 982	4 060	4 363	303

8.3 Utvärdering av ekonomi och verksamhet för samkommunens förvaltning

- Resultatområdet Samkommunens förvaltning, innefattar funktionerna Administration, Ekonomi och Planering, Fastighetstjänster samt Matproduktion och uthyrning.

Budgetens utfall 2019	Bokslut	Budget	Bokslut	Avvik.
SAMKOMMUNENS FÖRVALTNING	2018	2019	2019	
1000 €				
Verksamhetens intäkter				
Övriga intäkter	839	704	833	129
varav:				
* administration, ekonomi och personal	213	145	145	
* fastighetstjänster	97	30	108	78
* matproduktion och uthyrning	528	529	580	51
Verksamhetens kostnader	-4 075	-3 982	-3 845	137
varav:				
* administration, ekonomi och personal	-1 138	-1 064	-929	135
* fastighetstjänster	-1 906	-1 887	-1 910	-23
* matproduktion och uthyrning	-1 031	-1 030	-1 006	24
Verksamhetsbidrag	-3 236	-3 278	-3 012	265
Avskrivningar	-1 163	-1 130	-1 138	-8
Enhetens resultat	-4 400	-4 408	-4 151	249

8.4 Utvärdering av övergripande mål

Optima har under året arbetat utgående från följande uppdrag och vision:

Vårt uppdrag är att

- förbättra regionens yrkeskompetens, svara på kompetensbehoven, utveckla arbets- och näringslivet samt främja sysselsättningen.
- erbjuda flexibla och effektiva utbildningar som främjar avläggandet av examina och examensdelar.
- ge möjlighet att påvisa yrkeskompetens oberoende av hur den förvärvats.
- lära ut färdigheter för företagande och upprätthållande av arbets- och funktionsförmågan.
- ordna utbildningar för studerande i behov av krävande särskilt stöd.
- stöda livslångt lärande och yrkesutveckling samt studerandenas utveckling till goda, harmoniska och bildade människor och samhällsmedlemmar.

Optimas uppdrag härleds utgående från lagen om yrkesutbildning 531/2017.

Vår vision 2025 är att

- Optima är med och gör regionen till den mest välmående och framgångsrika i landet.
- Optima erbjuder dig rätt individuell kompetens för dagens och framtidens arbetsliv.
- Optima är en växande utbildare under ständig utveckling.

Utgående från uppdraget, visionen, av ledningsgruppen gjord SWOT-analys samt de viktigaste kraven och förväntningarna från intressenterna ställdes följande övergripande mål för Optimas verksamhet år 2019. De övergripande målen styr resultatområdena och ansvarspersonerna fastställde prestationsmål för varje resultatmål. Här under ledningsgruppens utvärderingar av varje resultatmål.

Optima är med och gör regionen till den mest välmående och framgångsrika i landet.

Optima on mukana nostamassa alueen hyvinvointia ja menestystä Suomen parhaaksi.

- **Mål 2025:** Ett träffsäkert arbetslivssamarbete med fokus på att tillmötesgå arbetskraftsbehovet och förbättra sysselsättningen. Andelen studerande som har sysselsättning eller fortsätter med studier på tredje stadiet efter avlagd examen eller examensdel är 100 %.
Mål 2019: Andelen studerande som avlagt examen eller examensdel 1.1-31.12.2018 och har sysselsättning eller studier på tredje stadiet är minst 90 % den 31.12.2019.
Utvärdering: 83,3% av andelen studerande som avlagt examen eller examensdel 1.1-31.12.2016 hade sysselsättning eller studier på tredje stadiet 31.12.2017. Nyare, tillförlitlig statistik finns inte att tillgå. Resultat 83,3% fördelat enligt följande: sysselsatta 59,8% och vidareutbildning 23,5%.

- **Mål 2025:** Höga poäng i den arbetslivsrespons som kommer att ligga som grund för genomslagsfinansieringen med start från 2020.
Mål 2019: *Mål formuleras senare då nationella modellen för arbetslivsresponsen är klar.*
Utvärdering: -
- **Mål 2025:** 35 % av de förverkligade studerandeåren presteras via läroavtal.
Mål 2019: 25 % av de förverkligade studerandeåren presteras via läroavtal under perioden 1.1-31.12.2019.
Utvärdering: 19,7% av de förverkligade studerandeåren har presterats via läroavtal. Målsättningen har inte uppnåtts. Åtgärder som vidtagits: Processen för läroavtal är uppdaterad och implementerad. Dashboard används för kontinuerlig uppföljning av studerandeår. Arbets sättet kring övergång från UA till LA under studiernas gång är implementerat. Teamledare och arbetslivskoordinatorer har tagit i bruk en analysrutin med två månaders intervall, under vilken ikraftvarande läroavtal följs upp, vilka branscher och företag som är i fokus för nya läroavtal samt vilka resurser som behövs för arbetet.
- **Mål 2025:** 20 % av studerandeåren presteras av nyfinländare.
Mål 2019: 15 % av de förverkligade studerandeåren presteras av nyfinländare under perioden 1.1-31.12.2019.
Utvärdering: Inget program kan idag få fram antalet förverkligade studerandeår presterade av nyfinländare. Men andelen studerande med annat modersmål än finska eller svenska under året var 10,5 procent. Upplägg för studier som stöder studiefärdigheter har utvecklats och tagits i bruk. Antagning till avläggande av enskilda examensdelar har ökat.
- **Mål 2025:** Andelen studieavbrott vid Optima är mindre än 4 %.
Mål 2019: Andelen studieavbrott vid Optima är mindre än 4 % under perioden 1.1-31.12.2019.
Utvärdering: Studieavbrotten utgör 4,7%. Fokus på att hitta alternativa lösningar för att undvika negativa avbrott, dvs direkta åtgärder vid ofullständiga studier. Uppföljning av åtgärdsplan utgående från personlig utvecklingsplan för kunnande (PUK) har prioriterats.

Optima erbjuder dig rätt individuell kompetens för dagens och framtidens arbetsliv.

Optima tarjoaa asiakkaillemme oikeanlaista ja yksilöllistä osaamista nykypäivän ja tulevaisuuden työelämää varten.

- **Mål 2025:** Andelen studerande som lyckas förvärva den yrkesskicklighet de eftersträvar inom utsatt tid är 90 %.
Mål 2019: Minst 85 % av de som enligt fastställd studietid planeras bli klara under 2019 avlägger examen eller examensdel under året.
Utvärdering: Före 1.1.2020 har vi inte haft mätmetoder för detta mål. Men arbetet med tillhörande prestationsmål har genomförts.
- **Mål 2025:** Höga poäng i den studeranderespons som kommer att ligga som grund för genomslagsfinansieringen med start från 2020.
Mål 2019: Ett poänggenomsnitt över 3,5 per finansieringsfråga i såväl start- som slutenkät i den nationella studeranderesponsen samt en svarsprocent över 80 %.
Utvärdering: Resultatet av startenkät är 4,10 och slutenkät 4,32. Målsättningen för ett poänggenomsnitt över 3,5 per finansieringsfråga i start- och slutenkäten har uppnåtts.

- **Mål 2025:** Studerandenas delaktighet i utvecklingen av utbildningarna är en naturlig del av utvecklingsprocesserna.
Mål 2019: Studerandekårens representanter deltar tre gånger på våren och tre gånger på hösten i arbetsmöten med ledningen. Deras uppgift är att bidra till utvecklingen av utbildningsverksamheten.
Utvärdering: Studerandekåren deltagit i ledningsgruppens möte 2 ggr på våren och 2 ggr på hösten. Målet har inte uppnåtts, men på studerandekårens initiativ ändras målsättningen till 2 ggr på våren och 2 ggr på hösten inför 2020. Studerandekårens ordförande har gett informationen vidare till medlemmarna under studerandekårens möten.
- **Mål 2025:** Webbaserade andelen i våra examina är i medeltal 20 %. Distansstudier och bättre tillgänglighet till studiematerial kombinerat med handledning ska locka flera studerande och förbättra genomströmningen.
Mål 2019: Minst 10 % av delarna i våra examina är webbaserade under perioden 1.8.-31.12.2019.
Utvärdering: Irrelevant resultatmål som inte går att mäta på tillförlitligt sätt och som tagits bort inför 2020.
- **Mål 2025:** Handleda studerande till finalplatser inom alla branscher i nationella tävlingar, t.ex. Taitaja-Mästare.
Mål 2019: Finalplatser i nationella tävlingar inom 10 branscher.
Utvärdering: Fortsatta framgångar för Optima-studerande. 7 studerande från 5 olika yrkesområden. Utanför dessa finalister, tävlade Optima också med ett lag i mekatronik, som fanns med som uppvisningsgren i år. Ny plan för koordinering och handledning kring nationella tävlingar uppgjord.
- **Mål 2025:** Fortsatt utbildningsgaranti inom utbildningarna för studerande i behov av krävande särskilt stöd.
Mål 2019: Fortsatt utbildningsgaranti enligt nuvarande praxis.
Utvärdering: Fortsatt utbildningsgaranti för studerande inom krävande särskilt stöd med fokus på kunnande kring svårssysselsatta ungdomars väg ut i arbetslivet. Kompetensutveckling och stöd till personalen, som arbetar med utbildningsgaranti, via MIX-projektet för att öka möjligheter till avlönat arbete.

Optima är en växande utbildare under ständig utveckling.

Optima on kasvava ja jatkuvasti kehittyvä koulutuksen järjestäjä.

- **Mål 2025:** Motiverade medarbetare som arbetar målinriktat med praktisk handlingskraft och yrkesstolthet.
Mål 2019: Arbetet med att ta i bruk individuella mål för varje medarbetare slutförs före 30.4.2019, kompetensutvecklingsplaner för alla medarbetare görs före 30.11.2019 och alla medarbetare handleds i att ta ansvar för sitt medarbetarskap och de processer de är delaktiga i.
Utvärdering: Optima är delgenomförare i Parasta johtaminen/Bästa ledarskap-projektet kring kundrelationer, partnerskap och nätverk. Målsättningen har varit att förmån med personalansvar genom dialog, individuella mål och utvecklingssamtal ska bidra till att skapa självständiga och ansvarstagande arbetsteam. I utvecklingssamtalen skall utarbetas individuella mål och kompetensutvecklingsplan för alla medarbetare. 163/220 dokumenterade utvecklingssamtal i Sympa. Antalet medarbetare med individuella mål i Sympa 109/220. Antalet medarbetare med kompetensutvecklingsplan 71/220. Målet har inte uppnåtts.

- **Mål 2025:** Ett positivt ekonomiskt verksamhetsresultat som ger marginaler för nya utbildningssatsningar.
Mål 2019: Räkenskapsperiodens underskott den 31.12.2019 är högst 286.000 euro.
Utvärdering: Preliminärt resultat +283.308,16 euro. Bra budgetdisciplin, lägre personalkostnader och strategifinansieringen, totalt 244.000 €, beviljad av UKM. Budget- och bokslutprocessen har förtydligats och utvecklats för att anpassas till nuvarande finansieringssystem inom yrkesutbildningen.

- **Mål 2025:** Förverkligade (faktiska) studerandeår är minst 2000.
Mål 2019: Förverkligade (faktiska) studerandeår är minst 1350 den 31.12.2019.
Utvärdering: Statsfinansiering för 2019 utgående från 1286 studerandeår. Förverkligat antal (faktiska) studerandeår är 1128,47.

- **Mål 2025:** Prestationspoängen i beräkningen av prestationsfinansieringen är minst 35000.
Mål 2019: Prestationspoängen i beräkningen av prestationsfinansieringen är minst 29000 31.12.2019. (*jfr ca 26800 2016*)
Utvärdering: Optimas prestationspoäng vid beräkning av prestationsfinansieringen 2019 är 29.952,29. Ny princip ibruktagen för utbetalning av utbildningsersättning till arbetslivet vid läroavtalsutbildning för att möjliggöra kontinuerligt flöde avläggande av prestationer. Implementering av LA- och UA-processerna har skett systematiskt under hösten för att avläggande av examensdelar ska ske regelbundet och dokumentationen ska ske korrekt och utan dröjsmål. Marknadsföring med syfte att få flera prestationer och studerandeår genom avläggande av enskilda examensdelar.

- **Mål 2025:** Finansiering av verksamheten i form av försäljning av produkter och tjänster samt uthyrning uppgår till minst 17 % av de totala intäkterna.
Mål 2019: Minst 12 % av intäkterna för 2019 är från försäljning av produkter och tjänster samt uthyrning.
Utvärdering: Av de sammanlagda verksamhetsintäkterna kommer 14,5 % från annat än den statliga finansieringen för utbildningsverksamheten. Övriga intäkter har ökat 2019 från 2.252 milj. till 2.413 miljon euro. Övriga försäljningsintäkter har ökat 2019 med 129.000 euro och uppgick till 7,5% av intäkterna.

- **Mål 2025:** Målinriktad och välorganiserad verksamhet som är certifierad enligt ISO 9001.
Mål 2019: Verksamheten fortsättningsvis certifierad enligt ISO 9001:2015 efter 19.6.2019.
Utvärdering: Verksamheten fortfarande certifierad enligt ISO 9001:2015. Utveckling av processerna fortsätter kontinuerligt genom kompletteringar, korrigeringar och förtydliganden. Riskbedömningar enligt ISO 9001, dvs. med syftet att hitta såväl risker som utvecklingsmöjligheter, har delvis gjorts, men inte helt enligt plan. Arbetet med de risker och utvecklingsmöjligheter som identifierats, pågår. Anpassning av våra processer för utbildning som ordnas på en arbetsplats har gjorts.

8.5 Resultaträkningsdelens utfall

Tabellen visar hur samkommunens budget förverkligades 2019. Budgeten utgick från ett underskott på -286.000 €

BUDGETENS UTFALL SAMKOMMUNEN	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvik.
1000 €				
Verksamhetens intäkter	16 616	16 535	16 684	148
Finansiering av yrkesutbildning	14 364	14 364	14 271	-93
Övriga intäkter	2 252	2 172	2 413	241
Förändring av produktlager	171	-45	-32	
Verksamhetens kostnader	-16 157	-15 708	-15 301	407
Verksamhetsbidrag	630	782	1 351	568
Finansiella intäkter och kostn.	-13	-18	-8	9
Årsbidrag	617	765	1 342	578
Avskrivningar	-1 163	-1 130	-1 138	-8
Räkenskapsperiodens resultat	-546	-365	204	569
Ökning/minskning av avskr.diff.	79	79	79	
Extraordinära poster				
Extraordinära intäkter	50			
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	-417	-286	283	569

Intäkterna från verksamheten blev 148.000 euro (0,9 %) högre än de budgeterade.

Budgetjämförelse, intäkterna:

1000 €	BU-19	BS-19	differens	diff. %
Finansiering av yrkesutbildning	14 364	14 271	-93	1,0 %
Övriga försäljningsintäkter	1 277	1 251	-26	1,0 %
Avgiftsintäkter	108	114	6	1,1 %
Understöd och bidrag	505	621	116	1,2 %
Övriga intäkter	281	426	145	1,5 %

Förändringen i produktlager blev 77.000 euro.

Kostnaderna för verksamheten blev 407.000 euro (2,6 %) lägre än budgeterat.

Budgetjämförelse, kostnaderna:

1000 €	BU-19	BS-19	differens	diff. %
Löner och arvoden	8 746	8 524	222	1,0 %
Personalbikostnader	2 047	1 929	118	0,9 %
Köp av tjänster	2 090	2 031	59	1,0 %
Köp av material	2 081	2 053	28	1,0 %
Understöd och bidrag	82	67	15	0,8 %
Övriga verksamhetskostnader	662	697	-35	1,1 %

Samkommunens verksamhetsbidrag på 1.351.000 euro blev 569.000 euro bättre än det budgeterade (57,9 % högre än budgeterat). Verksamhetsbidraget täcker 100 % av avskrivningarna och de finansiella posterna.

De finansiella posterna uppgick till -8.000 euro (budget -17.500 euro). Den allmänna räntenivån har under året varit fortsättningsvis låg. Inga långfristiga lån har lyfts.

Avskrivningarna uppgick till 1.138.000 euro, vilket är 8.000 euro högre än budgeterat.

Budgeten utgick från ett underskott på -286.000 euro. **Samkommunens resultaträkning uppvisar ett överskott på 283.000 euro vilket är 569.000 euro bättre än budgeterat.**

8.6 Investeringsdelens utfall

INVESTERINGAR	Budget	Bokslut	under(+) / över(-)
	2019	2019	budgeten
Samkommunens förvaltning			
varav:			
- Placeringar	2 000	2 370	-370
- Fastigheter	190 000	170 275	19 725
- Maskiner och inventarier	211 000	186 377	24 623
- Övrigt	148 000	117 538	30 462
OPTIMA TOTALT	551 000	476 560	74 440

Samkommunens förvaltning: 74.440 euro under budget.

Några genomförda investeringar:

- Löneprogram
- Digital utrustning, bilavdelningen
- Fordon, 2 st, (persontransportbil med inva-hiss, transportbil för lantbruket)
- Planering av ombyggnadsprojekt på Trädgårdsgatan 30

8.7 Finansieringsdelens utfall

FINANSIERINGSBUDGETENS UTFALL	Budget	Bokslut	Avvik.
1000 €	2019	2019	
Kassaflödet i verksamheten			
Årsbidrag	765	1 342	577
Extraordinära poster			
Kassaflödet för investeringarnas del			
Investeringsutgifter	-551	-477	74
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	214	866	652
Kassaflödet för finansieringens del			
Förändringar i lånebeståndet	-302	-551	-249
Ökning av långfristiga lån			
Minskning av långfristiga lån	-302	-200	
Förändring av kortfristiga lån		-351	
Förändringar i eget kapital			
Övriga förändringar av likviditeten	200	473	273
Kassaflödet för finansieringens del	-102	-78	24
Förändring av likvida medel	112	788	676

8.8 Bindande poster

BINDANDE POSTER	Budget	Bokslut	Avvik.
1000 €	2019	2019	
Bindande mot samkommunstämmen			
Samkommunens förvaltning			
Verksamhetsbidrag	-3 278	-3 013	265
Investeringar	551	477	-74
Utbildningsverksamheten			
Verksamhetsbidrag	4 060	4 363	303

Samkommunens förvaltning har ett verksamhetsbidrag som är 265.000 euro bättre än budgeterat.

Utbildningsverksamheten har ett verksamhetsbidrag som är 303.000 euro bättre än det budgeterade.

8.9 Sammandrag av utfallet

SAMKOMMUNENS EKONOMI	Bokslut	Bokslut	Budget	Bokslut
2017-2019, SAMMANDRAG	2017	2018	2019	2019
Finansiering av yrkesutbildning (1000 €)		14 364	14 364	14 271
Förverkligade studerandear		1 292		1 128
Avlagda examina		470		562
Antal studerande totalt	1 568			
i grundläggande och handledande utbildning	1 251			
i läroavtalsutbildning	317			
Enhetspris per stud (€)	13 182			
Enhetspris vuxen (€)	4 772			
Enh.pr.totalt gr.yrk.utb (1000 €)	12 754			
Enhetspris tot. läroavt.utb (1000 €)	1 457			
Enhetspris totalt fortbildning (1000 €)	591			
Enhetspris totalt (1000 €)	14 802			
Verksamhetens intäkter totalt (1000 €)	17 550	16 616	16 535	16 684
Verksamhetens kostnader (1000 €)	-16 555	-16 157	-15 708	-15 301
Verksamhetsbidrag (1000 €)	811	630	782	1 351
Årsbidrag (1000 €)	796	617	765	1 342
Resultat (1000 €)	-356	-496	-365	204
Över-/underskott (1000 €)	-277	-417	-286	283
Likviditet (antal dagar)	14	6	20	25
Grundkapital (1000 €)	7 983	7 983	7 983	7 983
Egna långfristiga lån för investeringar (1000 €)	1 051	800	600	600
Skuldsättningsgrad 1	6 %	5 %	4 %	4 %
Lån som höjer grundkap. (kommunernas, 1000 €)	0	0	0	0
Främmande kapital totalt (1000 €)	1 051	800	600	600
Skuldsättningsgrad 2 (alla lån)	6 %	5 %	4 %	4 %
Soliditet	74 %	75 %		77 %
Investeringar (1000 €)	215	289	551	477

9 Bokslutskalkyler

9.1 Resultaträkning

1.1. - 31.12.2019	2019	2018
Verksamhetsintäkter	16 683 784,48	16 616 003,71
Finansiering av yrkesutbildning	14 270 917,00	14 363 937,00
Försäljningsintäkter	1 251 398,87	1 122 758,27
Avgiftsintäkter	114 446,22	116 943,23
Understöd och bidrag	621 237,30	587 057,48
Övriga verksamhetsintäkter	425 785,09	425 307,73
Förändring av produktlager	-32 292,63	171 138,42
Verksamhetens kostnader	-15 300 835,48	-16 156 956,42
Personalkostnader	-10 453 013,52	-10 865 854,19
Löner och arvoden	-8 524 165,68	-8 730 496,98
Lönebikostnader	-1 928 847,84	-2 135 357,21
Pensionskostnader	-1 677 562,88	-1 836 528,69
Övriga lönebikostnader	-251 284,96	-298 828,52
Köp av tjänster	-2 030 809,70	-2 339 935,34
Material, förnödenheter och varor	-2 053 362,45	-2 143 434,94
Understöd och bidrag	-67 116,85	-86 313,38
Övriga verksamhetskostnader	-696 532,96	-721 418,57
Verksamhetsbidrag	1 350 656,37	630 185,71
Finansiella intäkter och kostnader	-8 317,94	-12 930,56
Ränteintäkter	1 767,41	394,36
Övriga finansiella intäkter	2 096,20	2 438,40
Räntekostnader	-10 614,25	-13 549,19
Övriga finansiella kostnader	-1 567,30	-2 214,13
Årsbidrag	1 342 338,43	617 255,15
Avskrivningar enligt plan	-1 138 464,91	-1 163 370,17
Extraordinära poster		
Extraordinära intäkter		50 000,00
Räkenskapsperiodens resultat	203 873,52	-496 115,02
Ökn./minskn. av avskrivn.differens	79 434,64	79 434,64
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	283 308,16	-416 680,38

9.2 Finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS	2019	2018
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	1 342 338,43	617 255,15
Extraordinära poster		50 000,00
Korrektivposter		
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-476 560,42	-289 147,52
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva		
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	865 778,01	378 107,63
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i lånebeståndet	-550 922,85	-401 846,70
Ökning av långfristiga lån		
Minskning av långfristiga lån	-200 000,00	-250 922,85
Förändring av kortfristiga lån	-350 922,85	-150 923,85
Ökning av kortfristiga lån		
Förändringar i eget kapital		
Övriga förändringar av likviditeten	472 736,28	-348 507,02
Förändringar av förv.medel o. kapital	5 763,30	-1 500,00
Förändringar av oms.tillgångar	31 134,63	-174 264,24
Förändring av fordringar	-139 572,76	205 414,31
Förändring av räntefria skulder	575 411,11	-378 157,09
Kassaflödet för finansieringens del	-78 186,57	-750 353,72
Förändring av likvida medel	787 591,44	-372 246,09
Likvida medel 31.12	1 077 321,84	289 730,40
Likvida medel 1.1	289 730,40	661 976,49

9.3 Balansräkning

AKTIVA 31.12.2019	2019	2018
A BESTÅENDE AKTIVA	17 916 990,07	18 578 894,56
I Immateriella tillgångar	147 583,06	118 827,22
1 Immateriella rättigheter	147 583,06	118 827,22
II Materiella tillgångar	17 679 536,33	18 372 566,34
1 Markområden		0,00
2 Byggnader	15 982 213,98	16 692 367,34
3 Fasta konstruktioner och anläggningar	366 906,53	332 498,98
4 Maskiner och inventarier	1 146 593,34	1 332 887,86
5 Övriga materiella tillgångar		
6 Pågående nyanläggningar	183 822,48	14 812,16
III Placeringar	89 870,68	87 501,00
1 Aktier och andelar	89 870,68	87 501,00
B FÖRVALTADE MEDEL	542 802,28	461 456,52
2 Donationsfondernas särskilda täckn.	542 802,28	461 456,52
C RÖRLIGA AKTIVA	2 094 035,40	1 197 837,83
I Omsättningstillgångar	327 819,28	358 953,91
1 Material och förnödenheter	92 024,37	90 866,37
2 Varor under tillverkning	235 794,91	268 087,54
II Fordringar	688 894,28	549 153,52
Långfristiga fordringar		0,00
2 Statsandelsfordringar		0,00
Fordringar, kortfristiga	688 894,28	549 153,52
1 Kundfordringar	449 740,17	375 079,55
2 Lånefordringar		
3 Övriga fordringar	195 394,97	119 321,72
4 Resultatregleringar	43 759,14	54 752,25
III Finansiella värdepapper		
2 Placeringar i penningmarknadsinstr.		
IV Kassa och bank	1 077 321,84	289 730,40
	20 553 827,75	20 238 188,91

PASSIVA	31.12.2019	2019	2018
A EGET KAPITAL		14 006 198,72	13 722 890,56
I Grundkapital		7 982 660,30	7 982 660,30
V Överskott från tidigare år		5 740 230,26	6 156 910,64
VI Räkenskapsperiodens överskott/underskott		283 308,16	-416 680,38
B AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER		1 404 631,68	1 484 066,32
1 Avskrivningsdifferens		1 404 631,68	1 484 066,32
D FÖRVALTAT KAPITAL		596 553,38	509 444,32
2 Donationsfondernas kapital		596 553,38	509 444,32
E FRÄMMANDE KAPITAL		4 546 443,97	4 521 787,71
I Långfristigt		600 000,00	800 000,00
2 Lån från fin.institut och försäkringsanstalter		0,00	0,00
3 Lån från offentliga samf.		600 000,00	800 000,00
II Kortfristigt		3 946 443,97	3 721 787,71
2 Lån från finansiella institut och försäkringsanstalter		1 300 000,00	1 650 922,85
3 Lån från offentliga samfund		200 000,00	200 000,00
5 Erhållna förskott		480 978,42	83 839,08
6 Skulder till leverantörer		1 082 287,15	740 553,77
7 Övriga kortfristiga skulder		24 468,53	188 279,98
8 Resultatregleringar		858 709,87	858 192,03
		20 553 827,75	20 238 188,91

9.4 Koncernens resultaträkning

SAMKONKONCERNENS RESULTATRÄKNING		
1.1.-31.12.2019	2019	2018
Verksamhetens intäkter	17 056 987,46	16 846 910,40
Förändring av produktlager	-32 292,63	171 138,42
Verksamhetens kostnader	-15 588 349,72	-16 311 758,62
Verksamhetsbidrag	1 436 345,11	706 290,20
Finansiella intäkter och kostnader	-8 203,30	-12 473,86
Ränteintäkter	1 923,83	861,32
Övriga finansiella intäkter	2 096,20	2 438,40
Räntekostnader	-10 656,03	-13 559,45
Övriga finansiella kostnader	-1 567,30	-2 214,13
Årsbidrag	1 428 141,81	693 816,34
Avskrivning och nedskrivningar	-1 138 464,91	-1 163 370,17
Avskrivningar enligt plan	-1 138 464,91	-1 163 370,17
Extraordinära poster	0,00	0,00
Extraordinära intäkter	0,00	0,00
Räkenskapsperiodens resultat	289 676,90	-469 553,83
Bokslutsdispositioner	79 434,64	79 434,64
Inkomstskatter	-23 412,74	-12 997,80
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	345 698,80	-403 116,99

9.5 Koncernens finansieringsanalys

FINANSIERINGSANALYS FÖR SAMKONKORNEREN	2019	2018
Kassaflödet i verksamheten		
Årsbidrag	1 404 729,07	693 816,34
Räkenskapsperiodens skatter		-12 997,80
Kassaflödet för investeringarnas del		
Investeringsutgifter	-476 560,42	-289 147,52
Finansieringsandelar		
Försäljningsinkomster av tillgångar bland bestående aktiva		
Extraordinära poster		
Verksamhetens och investeringarnas kassaflöde	928 168,65	391 671,02
Kassaflödet för finansieringens del		
Förändringar i lånebeståndet	-550 922,85	-401 846,70
Minskning av långfristiga lån	-200 000,00	-250 922,85
Ökning av långfristiga lån		
Förändring av kortfristiga lån	-350 922,85	-150 923,85
Ökning av kortfristiga lån		
Förändringar i eget kapital	-10 360,64	
Övriga förändringar av likviditeten	418 147,63	-267 244,79
Förändringar av förvaldade medel och kapital	5 763,30	-1 500,00
Förändringar av omsättningstillgångar	31 134,63	-174 264,24
Förändring av fordringar	-286 779,21	429 269,50
Förändring av räntefria skulder	668 028,91	-520 750,05
Kassaflödet för finansieringens del	-143 135,86	-669 091,49
Förändring av likvida medel	785 032,79	-277 420,47
Likvida medel 31.12	1 197 223,96	412 191,17
Likvida medel 1.1	412 191,17	689 611,64

9.6 Koncernens balansräkning

AKTIVA	2019	2018
A BESTÅENDE AKTIVA	17 866 990,07	18 528 894,56
I Immateriella tillgångar	147 583,06	118 827,22
1 Immateriella rättigheter	147 583,06	118 827,22
II Materiella tillgångar	17 679 536,33	18 372 566,34
2 Byggnader	15 982 213,98	16 692 367,34
3 Fasta konstruktioner och anlägg.	366 906,53	332 498,98
4 Maskiner och inventarier	1 146 593,34	1 332 887,86
5 Övriga materiella tillgångar	0,00	0,00
6 Pågående nyanläggningar	183 822,48	14 812,16
III Placeringar	39 870,68	37 501,00
1 Aktier och andelar	39 870,68	37 501,00
B FÖRVALTADE MEDEL	542 802,28	461 456,52
2 Donationsfondernas särskilda täckn.	542 802,28	461 456,52
C RÖRLIGA AKTIVA	2 335 109,44	1 382 574,97
I Omsättningstillgångar	327 819,28	358 953,91
1 Material och förnödenheter	92 024,37	90 866,37
2 Varor under tillverkning	235 794,91	268 087,54
II Fordringar	810 066,20	611 429,89
Fordringar, kortfristiga	810 066,20	611 429,89
1 Kundfordringar	570 406,97	398 918,04
3 Övriga fordringar	195 394,97	119 321,72
4 Resultatregleringar	44 264,26	93 190,13
III Finansiella värdepapper	0,00	0,00
IV Kassa och bank	1 197 223,96	412 191,17
	20 744 901,79	20 372 926,05

PASSIVA	2019	2018
A EGET KAPITAL	15 539 534,14	15 283 630,62
I Grundkapital	7 982 660,30	7 982 660,30
V Överskott från tidigare år	7 211 175,04	7 704 087,31
VI Räkenskapsperiodens över/underskott	345 698,80	-403 116,99
Minoritetsandelar		
B AVSKRIVNINGSDIFFERENS OCH RESERVER	0,00	0,00
1 Avskrivningsdifferens	0,00	0,00
D FÖRVALTAT KAPITAL	596 553,38	509 444,32
2 Donationsfondernas kapital	596 553,38	509 444,32
E FRÄMMANDE KAPITAL	4 608 814,27	4 579 851,11
I Långfristigt	600 000,00	800 000,00
2 Lån från fin.institut o förs. anstalter		
3 Lån från offentliga samf.	600 000,00	800 000,00
II Kortfristigt	4 008 814,27	3 779 851,11
2 Lån från fin.institut o förs. anstalter	1 300 000,00	1 650 922,85
3 Lån från offentliga samfund	200 000,00	200 000,00
5 Erhållna förskott	480 978,42	83 839,08
6 Skulder till leverantörer	1 092 984,92	770 183,96
7 Övriga kortfristiga skulder	41 602,86	189 642,04
8 Resultatregleringar	893 248,07	885 263,18
	20 744 901,79	20 372 926,05

10 Noter till bokslutet

10.1 Noter angående tillämpade bokslutsprinciper

Värdering av materiella och immateriella tillgångar

Materiella och immateriella tillgångar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen enligt anskaffningsutgift minskad med avskrivningar enligt plan.

Planavskrivningarna har beräknats utgående från den av samkommunfullmäktige i december 2012 fastställda avskrivningsplanen.

Värdering av placeringar

Placeringar bland bestående aktiva har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgift eller sannolikt överlåtelsevärde.

Värdering av omsättningstillgångar

Varor under tillverkning har upptagits i balansräkningen till ett värde som motsvarar förverkligade kostnader.

Värdering av finansieringstillgångar

Finansiella värdepapper har upptagits i balansräkningen till anskaffningsutgiften eller till ett lägre sannolikt överlåtelsepris

Periodiseringsprinciper

Intäkter och utgifter har tagits upp i resultaträkningen på prestationsbasis.

10.2 Noter angående upprättandet av koncernbokslutet

Koncernbokslutets omfattning

I koncernbokslutet har ett dottersamfund sammanställts.

Interna transaktioner

Koncernsamfundets fordringar och skulder har eliminerats.
Väsentliga interna bidrag som ingår i bestående aktiva har eliminerats.

Avskrivningsdifferens och reserver

I koncernens balansräkning har avskrivningsdifferensen intagit under eget kapital.

Internt innehav

Samkommunens och dottersamfundets interna innehav har eliminerats enligt parivärdemetoden.

Minoritetsandelar

Minoritetsandelarna har avräknats från koncernens över- och underskott i koncernresultaträkningen samt från koncernens eget kapital i koncernbalansen.

Korrigeringsprinciper enligt plan

Inga korrigeringsprinciper av differenser i restvärden har gjorts eftersom dottersamfundet inte har gjort avskrivningar.

Avvikande värderings- och periodiseringsprinciper och -metoder

Samma värderings- och periodiseringsprinciper har följts vid upprättandet av koncernbokslutet som vid upprättandet av bokslutet för samkommunen.

10.3 Noter till resultaträkningen

10.3.1 Samkommunens verksamhetsintäkter

Specifikation av verksamhetsintäkter (1000 €)	2019	2018
Finansiering av yrkesutbildning	14 271	14 364
Övriga försäljningsintäkter	1 251	1 123
Avgiftsintäkter	115	117
EU-understöd	370	238
Övriga bidrag och understöd	251	349
Övriga verksamhetsintäkter	426	425
Samkommunens verksamhetsintäkter totalt	16 684	16 616

10.3.2 Verksamhetsintäkter per resultatområde

Externa intäkter totalt (finansiella intäkter och statsandelar ingår ej)	2019	2018
1000 €		
Lärande	1105	1013
Utbildningstjänster / Utbildningsenhetens förvaltning, studietorget, projektverksamhet	476	366
Samkommunens förvaltning = administration, fastighetstjänster och matproduktion/uthyrning	832	873
Totalt	2 413	2 252

10.3.3 Fördelning av den statliga finansieringen

Den interna fördelningen av den av statsrådet fastställda finansieringen för samkommunen:

	2019
Utbildningsenheten Optima: resultatområdet Lärande	14 270 917
Totalt	14 270 917

10.3.4 Specifikation av planavskrivningar

Bestående aktiva	Grunderna för avskrivning enligt plan och avskrivningsmetoder fastställda av fullmäktige 17.12.2012	Avskrivningstider fastställda av styrelsen 18.12.2013
Immateriella tillgångar		
Övriga utgifter med lång verkningstid		
ADB-program	Lineär 2-5 år	5 år
Materiella tillgångar		
Byggnader		
Förvaltnings- och institutionsbyggnader:		
* av sten	Lineär 20-40 år	40 år
* av trä	Lineär 20-40 år	20 år
Fabriks- och produktionsbyggnader	Lineär 20-30 år	20 år
Ekonomibygnader	Lineär 10-20 år	20 år
Fasta konstruktioner och anordningar		
Gator, vägar, torg och parker	Lineär 15-20 år	20 år
Övriga fasta maskiner, konstruktioner och anordningar	Lineär 10-15 år	15 år
Maskiner och inventarier		
Övriga transportmedel	Lineär 4-7 år	5 år
Övriga tunga maskiner	Lineär 10-15 år	15 år
Övriga lätta maskiner	Lineär 5-10 år	5 år
Övriga anordningar och inventarier	Lineär 3-5 år	5 år
Djurbesättning	Restvärdes 30 %	Restvärdes 30 %

10.4 Noter till balansräkningen

Noter till balansräkningens aktiva:

10.4.1 Materiella och immateriella tillgångar

	Immateriella tillgångar	Materiella tillgångar				Pågående materiella tillg.anläggningar	Totalt
	Totalt	Byggnader	Fasta konstruktioner	Maskiner och inventarier	Övriga		
Oavskriven ansk.utgift 1.1	118 827,22	16 692 367,34	332 498,98	1 332 887,86		14 812,16	18 491 393,56
Investeringsandelar under räkenskapsperioden	66 867,20	1 265,00	65 515,00	171 533,22		169 010,32	474 190,74
Räkenskapsperiodens avskrivningar	38 111,36	711 418,36	31 107,45	357 827,74			1 138 464,91
Oavskriven ansk.utgift 31.12	147 583,06	15 982 213,98	366 906,53	1 146 593,34			17 643 296,91
Bokföringsvärde 31.12.2019	147 583,06	15 982 213,98	366 906,53	1 146 593,34		183 822,48	17 827 119,39

10.4.2 Placeringar bland bestående aktiva

Aktier och andelar	Aktier och andelar i koncernbolag	Övriga aktier och andelar	Totalt
Anskaffningsutgift 1.1.	50 000,00	37 501,00	87 501,00
Ökningar		2 369,68	2 369,68
Anskaffningsutgift 31.12	50 000,00	39 870,68	89 870,68
Bokföringsvärde 31.12.2019	50 000,00	39 870,68	89 870,68

10.4.3 Lång- och kortfristiga fordringar på dottersamfund

Kortfristiga fordringar	2019		2018	
	Långfristiga	Kortfristiga	Långfristiga	Kortfristiga
Fordringar på dottersamfund				
Kundfordringar på OptimaPlus Ab		0	102 006	18 792
Totalt		0	102 006	0
				18 792

Noter till balansräkningens passiva:

10.4.4 Specifikation av det egna kapitalet

	2019	2018
Grundkapital 1.1	7 982 660,30	7 982 660,30
Ökningar/minskningar		
Grundkapital 31.12	7 982 660,30	7 982 660,30
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 1.1	6 156 910,63	6 433 549,98
Ökningar/minskningar	-416 680,38	-276 639,35
Överskott från tidigare räkenskapsperioder 31.12	5 740 230,25	6 156 910,63
Räkenskapsperiodens överskott/underskott	283 308,16	-416 680,38

10.4.5 Grundkapitalets fördelning mellan medlemskommunerna

	31.12.2018	Ändringar under året	31.12.2019	%-andel
Jakobstad	2 866 159,73		2 866 159,73	35,90
Karleby	1 086 862,01		1 086 862,01	13,62
Kronoby	784 768,40		784 768,40	9,83
Larsmo	534 392,73		534 392,73	6,69
Nykarleby	1 034 006,33		1 034 006,33	12,95
Vöra	97 482,16		97 482,16	1,22
Pedersöre	1 578 988,94		1 578 988,94	19,78
Totalt	7 982 660,30	0,00	7 982 660,30	100,00

10.4.6 Specifikation av avskrivningsdifferens och reserver

Ingående balans 1.1.2019	1 484 066,32
Avskr.differens, restaurangen och ljusgården, Trädgårdsgatan	-34 665,92
Avskr.differens, tillbyggnad, Åminnevägen	-44 768,72
Utgående balans 31.12.2019	1 404 631,68

10.4.7 Lån som förfaller efter fem år

Samkommunen har inga låneandelar som förfaller efter fem år.

10.5 Noter angående personalen

10.5.1 Samkommunens personal

Anställda 31.12	2019	2018
Samkommunens förvaltning	36	40
- Administration, ekonomi och personal	8	11
- Matproduktion och uthyrning	16	15
- Fastighetstjänster	12	14
Utbildningstjänster	31	34
- Ledning	1	1
- Marknadsföring, information och kommunikation	3	4
- Antagning och studier	7	7
- Strategier och planering	4	5
- Studerandeservice	16	17
Lärande	153	158
- Ledning	2	1
- Team 1	37	36
- Team 2	28	29
- Team 3	24	21
- Team 4	25	23
- Team 5	14	15
- Team 6	2	12
- Team 7	21	21
Totalt	220	232

10.5.2 Löner och övriga personalkostnader

1000 €	2019	2018
Löner och arvoden	8 643	8 808
Personalersättningar	-119	-78
	8 524	8 730
Lönebikostnader		
* Pensionskostnader	1 677	1 837
* Övriga lönekostnader	251	299
Totalt	10 453	10 866

10.5.3 Uttagna och redovisade avgifter på arvoden till förtroendevalda

	2019	2018
Keskustan Pietarsaaren osasto	75	115
SFP, Österbotten	803	599
Finlandssvenska socialdemokrater	518	576
Totalt	1 396	1 290

10.5.4 Arvoden till revisorer

	2019	2018
BDO Audiator Ab		
* revisionsarvoden	6 200	6 135
* utlåtanden av revisorer		
* utvärdering för revisionsnämnden		
* övriga arvoden		
Totalt	6 200	6 135

10.6 Transaktioner till intressenter

- Till det helägda dotterbolaget OptimaPlus Ab har samkommunen, i enlighet med in-house-reglerna, direkt sålt utbildningstjänster, administrativa tjänster, fastighetstjänster och måltidstjänster för 331.302 euro. På försäljningen av tjänsterna har man tillämpat sedvanlig betalningstid 14 dagar.
- Samkommunen har via Kuntahankinnats konkurrenssatta upphandling av den valda leverantören Kespro köpt vissa livsmedelsprodukter som produceras av Snellmans Köttförädling Ab och säljs av Oy Snellman Ab. Samkommunens styrelsemedlem Mikael Snellman ingår i ledningen för Snellmans Köttförädling Ab. Detta bolag köper även djur från Optimas lantbruk vid Lannäslund. Mikael Snellman har inte deltagit i beslutsfattandet i samkommunen beträffande något ärende som gäller dessa ärenden.

10.7 Noter till koncernbokslut

10.7.1 Ägande i andra samfund

Dotterbolag: OptimaPlus Ab

Hemort:	Jakobstad
Samkommunens andel:	100 %
Koncernandel:	100 %
Andel av eget kapital:	50 000 €
Andel främmande kapital:	
Andel vinst/förlust	62 391

10.8 Hyresansvar

Hyresansvar	2019	2018
Hyresansvar gällande fastigheter		
Förfaller under följande räkenskapsperiod	383 365	
Hyresavtal totalt	742 565	
Leasingavtal		
Förfaller under följande räkenskapsperiod	59 616	59 616
Leasingavtal totalt	178 848	238 464

10.9. Resultatregleringar

	2019	2018
Semesterlöneperiodisering	858 710	858 192

Underskrifter och anteckningar

11 Bokslutets underskrifter och bokslutsanteckningar

Jakobstad den 26 mars 2020

OPTIMA SAMKOMMUN

Håkan Storbacka

Anna Björkskog

Sami Koskinen

Elin Nylund

Max Gripenberg
samkommunens direktör

Bjarne Kull

Inger Englund

Mikael Snellman

Stefan Storholm

Vi har idag avgivit berättelse över utförd revision.

Jakobstad den 26 mars 2020

BDO AUDIATOR AB

Helge Vuoti
revisor, OFGR, GR

Förteckningar och redogörelser

Förteckning över bokföringsböcker och verifikationslag samt redogörelse för hur bokföringen förvaras.

Bokföringsprogram: Unit4 Business World

Bokföringsböcker:

1. Dagbok, lagras på Optimas server
2. Huvudbok, lagras på Optimas server

Verifikatslag:

Scannade inköpsfakturor	L1
Manuella inköpsfakturor	L1
Utbetalningar	L2
Utrikesbetalningar	L1
Memorialverifikat	HB
Lönebokföring	P02
Fakturering	50
Inkomna betalningar	elektroniska KO, manuella KP
Anläggningstillgångar	AT
Lagerbokföring	P01